

1. Keskkonnakaitsetaotlus

Taotlus

Taotluse number	T-KL/1022420-4
Taotluse liik	Keskkonnakompleksloa taotlus

Taotleja andmed

Ärinimi / Nimi	Mäo Põllumajandusühistu
Kontaktisik	Ivo Soosaar

Tegevuse ülevaade

Taotluse kokkuvõtlikult sõnastatud sisu	Antud taotlusega soovin muuta Tarbja veisefarmi kompleksluba ja viia see kooskõlla tegelikkusega. Peale kompleksloa viimast muutmist on renoveeritud kaks vana lüpsikarja lauta ning ehitatud juurde kaks tahesõnnikuhoidlat. Seoses lautade renoveerimisega on muutunud ka lautades olevate loomakohtade arv ning vanuseline jaotus.
Parandustaotluse selgitus	Lisatud täpsustatud ruumikuju ning käitise territooriumiks lisasin teise katastri.
Tegevuse kirjeldus, iseloomustus, eesmärk ja põhjendus	Lautade renoveerimine oli vajalik, et parandada eeskätt poegivate lehmade ning vastsündinud vasikate pidamistingimusi ning võimaldada tänapäevase tehnoloogiaga vabapidamist küigile loomadele.
Tegevusega kaasneda võivate keskkonnanäringute (lõhn, müra, vibratsioon, tolm jne) kirjeldus	Võrreldes praegu kehtiva kompleksloaga ei muutu keskkonnanäringute osas midagi kuna hetmete kogus ega asukoht ei ole muutunud

Käitis/tegevuskoht

Nimetus	Tarbja Veisefarm
Adress	Tarbja küla, Paide linn, Järva maakond
Territoriaalkood	8152
Katastritunnus(ed)	56502:002:0193, 56502:002:0197
Objekti L-EST97 koordinaadid	X: 6533304, Y: 591973
Käitise territoorium	Ruumikuju: 1 lahustükk. Puudutatud katastriüksused: Murje alajaam (56502:002:1710), Piimafarmi (56502:002:0193), Tarbja biopuhasti 1 (56502:002:0197). Puudutatud veekogud: Tarbja oja (VEE1123700).
Loa taotletav kehtivusaeg	Tähtajatu
Kehtivus aastates	
Alates	
Kuni	

Puudutatud kohalikud omavalitsused

KOV nimetus	KOV EHAK kood
Paide linn, Järva maakond	0567

1.1. Reovee, sh ohtlike ainete juhtimine ühiskanalisatsiooni

Ei ole asjakohane

2. Tööstusheide

2.1. Käitise tegevus ja kirjeldus

Käitise kirjeldus

Käitise kood	KNR0000323
Käitise nimetus	Tarbja veisefarm
Asukoha üldiseloomustus	<p>Mäo Põllumajandusühistu Tarbja veisefarm asub Järva maakonnas Paide linnas Tarbja külas Piimafarmi maaüksusel (katastrinumber 56502:002:0193).</p> <p>Farm asub Tarbja külakeskusest ca 250 m kaugusel ja Paide linnast ca 4,3 km kaugusel.</p> <p>Piimafarmi maaüksuse suuruseks on 18,63 ha, millest haritavat maad on 9,12 ha, looduslikku rohumaad 4,49 ha, õuemaad 4,22 ha ja muud maad 0,74 ha. Kinnistu sihtotstarbeks on maatulundusmaa (100%).</p> <p>Farmikompleksi ümbritsevate maade iseloomustus on toodud järgnevas tabelis.</p> <p>Katastritunnus Nimi Pindala, ha Sihtotstarve, % 56502:002:0071 15159 Tarbja-Eivere-Korba tee L4 5,11 Trantspordimaa 56502:002:0162 Masinakeskuse 5,21 Tootmismaa 56502:002:0164 Katlamaja 0,73 Tootmismaa 56502:002:1011 Mardi 31,5 Maatulundusmaa 56502:002:0246 Kooli tee 14 0,63 Ärimaa 56502:002:1282 Kalamäe 8 Maatulundusmaa 56502:002:0017 Kuivati 19,33 Maatulundusmaa 56502:002:0002 Biopuhasti 0,5 Jäätmehoidla maa 100% 56502:002:0196 Tarbja farmi tee 1,64 Trantspordimaa 56502:002:0198 Kartulihoidla 2,88 Tootmismaa 56502:002:0349 Murja 5,96 Maatulundusmaa 56701:001:0072 Lassimäe 6,26 Maatulundusmaa</p> <p>Lähim kaugus heiteallika ja elamumaal asuva eluhoone vahel on ca 250 m. Farmi heiteallika mõjupiirkonda jääb ca 250 m kaugusele Tarbja Lasteaed Algkool Tarbja veisefarm farm koosneb järgmistest hoonetest ja rajatistest: *Loodud lüpsilaut; *Rekonstrueeritud lüpsilaut *vedelsõnnikulaguun; *kaks tahesõnnikuhoidlat; *puurkaev; *silohoidlad; *muud abirajatised.</p> <p>Maapinna looduslik reljeef laudarajatiste piirkonnas on lauge, kõrguste erinevustega kuni 4 m.</p> <p>Farmis kasutatav vesi saadakse käitajale kuuluvast Tarbja sf () puurkaevust. Farmi mõjupiirkonda jääb ka kaks arheoloogiamälestist (kivikalmet) vastavalt 270 m ning 370 m kaugusel</p> <p>Muud käitise tegevusest või kohalikest oludest tingitud olulised keskkonnategurid</p> <p>Paide linna omavalitsüksus paikneb Järva maakonna keskosas, Türi Voorestiku Maastikukaitseala kirdeservas, Pandivere kõrgustiku edelanõlva ja Kõrvemaa</p>

	<p>Maastikukaitseala vahel. Osa valla territooriumist paikneb Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul alal (valla lõuna ja kaguosa ning Anna, Sõmeru ja Nurme küla piirkond) ja Kõrvemaa Maastikukaitseala (valla põhjaosa). Maapind on vallas suhteliselt rahuliku reljeefiga, kõrgusega keskmiselt 60-70 meetrit üle merepinna. Pinnakate koosneb valdavalt liustikutekkelisest saviliivmoreenist, liivad ja kruusad paiknevad üksikute laikudena peamiselt valla põhjaosas Karude, Võõbu, Rõamäe ja Matsimäe ümbruses. Keskmiselt on pinnakatte paksus valla lõunaosas 2-4, põhjaosas 3-5 meetrit. Alvareid (pinnakatet alla 1 m) esineb laiguti Palu, Nurmsi, Otiku, Pikaküla, Mäo, Mündi ja Seinapalu ümbruses. Turvast esineb valdavalt 1-2 meetri paksuse kihina, Epu- Kakerdi turbamaardla alal ka 5- 6 meetrit. Pinnakatte all asetsevad alamsiluri raikküla ja juuru lademete karbonaatsed kivimid, mis ulatuvad valla põhjaosas kuni 30 m sügavuseni maapinnast ning lõunaosas 50-60 m sügavuseni. Raikküla ja juuru lademete all paiknevad ülemordoviitsiumi porkuni ja pirgu lademete lubjakivid ning merglid. Lisaks eelpool-kirjeldatud geoloogiale, võib esineda õhukese pinnakattega alasid igal pool.</p> <p>Paide valla põhjavee kaitstus on vahemikus keskmiselt kaitstust kuni kaitsmata põhjaveega alani.[1]</p> <p>[1] Paide valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava 2016-2027. https://www.riigiteataja.ee/aktiiv/4100/5201/6024/lisa1.pdf</p> <p>Pinnase ja põhjavee seisundit kajastavad andmed Põhjavee loodusliku kaitstuse seisukohalt asub Tarbja veisefarm ja seda ümbritsev ala nõrgalt kaitstud alal. [1]</p> <p>Tarbja veisefarmis võetakse vett vett Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogumist. Veemajanduskava kohaselt on Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogumist koguselisuse poolest heas seisundis. Seirekaevude vähene veetaseme muutus ei ole põhjustanud soolase vee sissetungi. Põhjaveekogumi looduslik ressurs on suurem kui põhjaveevõtt. Põhjaveekogumi keemiline seisund on hinnatud samuti heaks. Kõrgis seirekaevudes vastab põhjavee kvaliteet kvaliteedinõuetele. Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogumi looduslik põhjaveeressurs on 872 785 m³/ööp. Põhjaveevõtt 2012. aastal oli 8104 m³/ööp. Kinnitatud tarbevaru (seisuga 31.12.12) oli 47 445 m³/ööp. Kasutamises olev vaba põhjaveekogus on 39 341 m³/ööp. [2]</p> <p>Tarbja veisefarmis kasutatava joogivee mikrobioloogiline ja keemiline seisund vastab kvaliteedinõuetele.</p> <p>[1] Eesti põhjaveekaitstuse kaart, http://www.envir.ee/sites/default/files/kaitsusekaart400.pdf</p> <p>[2] Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava, https://www.envir.ee/sites/default/files/laane-estli_vesikonna_veemajanduskava_2.pdf</p> <p>Käitise tegevuse mõjupiirkonnas asuvate oluliste geograafiliste, looduslike ja tehnogeensete objektide iseloomustus Vastavalt keskkonnaministri määrusele nr 36 arvestatakse käitise tegevuse hinnanguliseks mõjupiirkonnaks kaugust, mis võrdub selle tootmisterritooriumi kõrgeima õhuheiteallika 50-kordse kõrgusega maapinnast. Lähtudes asjaolust, et Tarbja veisefarmi kõrgeim heiteallikas asub kõrgusel 11 m, siis arvestuslik mõjupiirkond on 550 m.</p> <p>Farmi eeldatavasse mõjupiirkonda jäävad maatulundusmaad, transpordimaad, tootmismaa, jäätmehooldla maa, elumumaa, ärimaa ja ühiskondlike ehitiste maad.</p> <p>Käitise maaüksust 110 m kaugusel lõuna pool algab Tarbja oja (registrikood VEE1123700).[1],[2].</p> <p>Käitise eeldatavasse mõjupiirkonda pärandkultuuriobjekte ei jää.[3]</p> <p>Käitise eeldatavasse mõjupiirkonda jäävad kaks kivikalmet .[4].</p> <p>[1] Maa-ameti avalik teenus, www.maaamet.ee [2] Keskkonnaregistri avalik teenus, http://register.keskkonnainfo.ee [3] EELIS infoleht, <a ;"="" href="http://loodus.keskkonnainfo.ee/eelis/default.aspx?id=-294849174&state=1;-425747645;est;eelisand;">http://loodus.keskkonnainfo.ee/eelis/default.aspx?id=-294849174&state=1;-425747645;est;eelisand;"; [4] Kultuurimälestiste riiklik register, https://register.muinas.ee/public.php</p>
Käitise planeerimise, projekteerimise ning ehitamisega seotud asutuste andmed	Nimi: Nordecon Betoon AS (Dea Kuldorg) Aadress: Katusepapi 4 11412 Tallinn Telefon: +372 681 8340 E-post: nobe@nobe.ee
Aadress	Tarbja küla, Paide linn, Järva maakond
Territoriaalkood EHAK	8152
Katastritunnus(ed)	56502:002:0193, 56502:002:0197

Käitise territoorium	Ruumikuju: 1 lahustükk. Puudutatud katastriüksused: Murje alajaam (56502:002:1710), Piimafarmi (56502:002:0193), Tarbja biopuhasti 1 (56502:002:0197). Puudutatud veekogud: Tarbja oja (VEE1123700).	
Selgitus käitise kattuvuse kohta		
Seotud käitised	Seotud käitise kood	Seotud käitise nimetus
	KNR0000323	Tarbja veisefarm

Käitise tegevus

Käitise tegevus	Käitise tegevuse eemärgiks on piimakarja kasvatus. Piimatootmise suurendamine, tootmise tõhususe ja piimalehmade arvukuse tõstmine ning tootmise efektiivistamine ja tootmissüsteemide tänapäevastamine. Uues rekonstrueeritud lüpsikarjalaudas on loomakohti 514, renoveeritud vanades lüpsikarjalautades on loomakohti 316 lüpsilehmadele, erivajadusega ja kinnislehmadele, 50 kohta mullikatele ja 100 kohta pull ning lehmvasikatele.
Ohukategooria	Pole ohtlik

Tegevusala

Tegevus- ja alltegevusvaldkond	Tööaeg tundides ööpäevas	Tööaeg tundides aastas	Ülesseatud tootmisvõimsus	Aastane tootmismaht	Põhitegevusala
Sea-, veise- ja linnukasvatus - Veiste intensiivkasvatus käitises, kus peetakse üle 400 piimalehma või üle 533 ammlehma või üle 800 noorveise, kelleks loetakse üle kaheksa kuu vanuseid lehmullikaid kuni poegimiseni ja üle kaheksa kuu vanuseid pulli. Kui ühes käitises kasvatatakse vähemalt kahte käesolevas punktis nimetatud veiste kategooriat, arvutatakse käitises peetavate veiste arv kokku, kasutades VV 06.06.2013 määrase nr 89 § 11 lg 1 p-s 3 toodud koefitsientide ja võrdsustatakse piimalehmade künnisvõimsusega	24	8 760	830 kohta piimalehmadele, 50 kohta lehmullikatele ning 100 kohta pull ja lehmvasikatele	10000 tonni piima	Jah

Tootmisetapid

Loend peamistest tootmisetappidest
Veiste pidamine
söötade hoidmine ja segamine
söötmine, jootmine
lüpsmine
piima hoidmine
Sõnnikukäitlus
sõnniku eemaldamine laudast
sõnniku hoidmine
sööda varumine ja sisseostmine
veevarustus ja reovee käitlemine
kütte- ja jahutusseadmete käitamine
jäätmekäitlus
loomset kõrvalsaadused
veterinaaria tugiteenus
sõnniku laotamine põldudele

Tehnoloogiaprotsesside andmed

Töötajate arv olemasolevates ja kavandatavates tootmisüksustes	12
Tavapärane tööaeg	8 h, vahetustega. Käitis ise töötab 24 h ööpäevas

2.2. Parima võimaliku tehnika (PVT) rakendamine

PVT allikad

Jrk	Lühend	Allika nimetus	Viide (URL)	Avaldamise kuupäev	Jõustumise kuupäev
1.	VI	Veiste intensiivkasvatuse Eesti parima võimaliku tehnika juhendi põhjal koostatud PVT-järeldused	https://envir.ee/ringmajandus/toostusheide-ja-kemikaalid/pvt#eesti-igusaktid	27.03.2015	27.03.2019

Kasutusel oleva keskkonnanjuhtimissüsteemi (KKJS) ja tehnoloogia võrdlus PVT-ga

Jrk	Tootisetapid	Käitise KKJS-i ja tehnoloogia nimetused	Käitise KKJS-i ja tehnoloogia kirjeldused	PVT nõuete kirjeldus	PVT viide		
					PVT lühend	PVT number	Vastavusmärke
1.	Hea põllumajandustava järgimine	Tegevuse planeerimine, asukoha valik, täiendõpe ja koolitus, omaseire ja andmestiku jälgimine, seadmete remont ja hooldus, hädaolukordade ohje	VT 1 a) Tegevused, nagu sõnniku laotamine, söötade transport ning toodangu, loomade ja jäätmete äravedu on planeeritud tegevused, st on korraldatud ja ette valmistatud eelnevalt söötade ladustamine selleks ettenähtud kohtadesse. Sõnniku laotamine toimub vastavalt kasvatatavate kultuuride väetisevajadusele, sõnnikulaotusplaanile ja ilmastikutingimustele. Toodangu, loomade ja jäätmete äravedu on reguleeritud lepingutega; b) Lautade ja sõnnikuhoidlate rajamisel on arvestatud, et nende kasutamisel oleksid kauguste vahemaad sööda, sõnniku jm transportimiseks võimalikud väikesed. Arvestati, kust poolt on põhiliselt tuuled, kus asuvad lähimad elumajad ning territooriumipiir; Kuna farmikompleks on täienduseks olemasolevale siis antud kinnistu piires on uus loomakasvatushoone ning lägalaguun viidud elumajadest võimalikult kaugemale c) Farmikompleksis töötab 12 töötajat. Kõikide töötajate valdkonnale ja tasemele vastav kirjalik koolituskava olemasolu. Töötajate koolitusvajadus määratletakse töötaja tööle asumisel ning vajadusel koolitatakse töötajat kohapeal, et töötaja oskaks näha seoseid erinevate tootmistsükli alaosade vahel ning oleks teadlik tagajärgedest ja riskidest, mida võib enesega kaasa tuua mingi tehnoloogilise eeskirja eiramise ja/või tehnika (seadme) mitte töökorras olek. Seadmete tarnijad teevad töötajatele seadmete kasutuskoolitust; d) Toimub korrapärane vee, energia, söötade, sõnniku jt sisendite koguste arvestus. Veemõõtja näidud kirjutatakse vastavasse päevikusse (lisaks elektrooniliselt), energiakulu info (arved) kogutakse raamatupidamisse, omatoodetud söödad võetakse arvele ja iga kuu lõpus tehakse inventuur, ostusöötade info (arved) kogutakse raamatupidamisse (kulu nähtav ka ratsioonist), sõnniku arvestus põlluraamatus. Tekkivate jäätmete hulga üle peetakse arvestust vastavalt konteinerite äraveole. Sõnniku tekke üle pidevat arvestust ei peeta, sõnniku kogused on hinnangulised. Veiste arvu üle peetakse pidevate arvestust laoarvestusena; e) Ettevõtte omab seadmete hooldus- ja remondi plaani. Töötajate tööülesannete hulka kuulub masinate ja seadmete jooksev kontroll ja hooldus ning vajadusel remontimine ja teatamine rikestest; f) Ettevõtte omab hädaolukordade lahendamise plaani. Tulekahju ennetamiseks ja selle puhul tegutsemiseks on tuleohutusjuhend ning farmis on olemas esmased tulekustutusvahendid. Lekkekindlad sõnnikuhoidlad	PVT 1 a) Tegevuse planeerimine, sh sõnniku laotamisplaanide koostamine ning laotamise ettevalmistamine ja laotamiseks üleandmise korraldamine; b) käitise (lauda, sõnnikuhoidla jms) asukoha valik; mh arvestatakse järgmisi aspekte: loomade, sööda, abimaterjalide ja sõnniku transpordivajaduse ja kauguste vähendamine; piisav kaugus kaitsealustest ja reostustundlikest aladest; piisav kaugus elumajadest; valitsevate ilmastikutingimustega, sh valdava tuulte suunaga arvestamine; lauda laienemisvajadus, selleks võimaluste olemasolu; c) Töötajate piisav teadlikkus, perioodiline koolitus ja täiendõpe; d) omaseire korraldus ja andmestik, sh energia, vee, loomasöötade ja mineraalväetiste kulu ning tootmisjääkide ja sõnniku tekke täpne arvestus; e) Rajatiste ja tehnika remont ning hooldus, korrasoleku kontroll, hoolduskavade väljatöötamine; f) Hädaolukordade lahendamise plaani olemasolu (tulekahju, lekked sõnnikuhoidlatest jms.).	VI	PVT 1	Vastab

2.	KKJSi rakendamine ja järgimine	KKJSi rakendamine ja järgimine	Ei kohaldu	PVT 2. 1) juhtkonna, sh tippjuhtkonna pühendumus; 2) keskkonnapoliitika määramine, mis muu hulgas näeb ette juhtimissüsteemi pidevat täiustamist; 3) vajalike protseduuride, eesmärkide ja sihttasemetega planeerimine ja kehtestamine koos finantsplaneerimise ja investeringute kavaga; 4) erilise tähelepanu pööramine järgmistele aspektidele: käitise struktuur ja vastutuse jaotus; personali väljaõpe; teadlikkus ja pädevus; ettevõttesisene ja väline suhtekorraldus; töötajate kaasatus; dokumentatsioon; tootmisprotsessi tõhus kontrollimine; käitise hooldusprogramm; hädaolukordades tegutsemise kava; keskkonnaalaste õigusaktide nõuetele vastavuse tagamine; 5) tegutsemise tulemuslikkuse kontroll; parandusmeetmete rakendamine, pöörates erilist tähelepanu järgmistele aspektidele: seire ja mõõtmised (sh arvestades Seire viitedokumenti); preventatsioon ja korrigeeriv tegevus; andmetöötlus ja aruandlus; siseaudit (võimaluse korral sõltumatu) eesmärgiga kindlaks määrata, kas KKJS vastab kavandatule, on korrektselt rakendatud ja ajakohastatud; 6) keskkonnajuhtimissüsteemi ja selle jätkuva sobivuse, piisavuse ja tõhususe regulaarne hindamine, mida teeb tippjuhtkond; 7) valdkonna puhtamate tehnoloogiate arengu jälgimine; 8) uue käitise või olemasolevas käitises olulise muudatuse projekteerimisel ning käitise töötamise kogu aja vältel käitise töö tulevase lõpetamise keskkonnamõju arvestamine; 9) regulaarsete sektorisiseste võrdlusanalüüside tegemine. Rakendatavus: PVT nr 2 on üldrakendatav, täiendab PVT-d nr 1 ja on nõutav uute ja oluliselt muudetud, vähemalt 50 töötajaga kompleksse käitiste korral.	VI	PVT2	Vastab
3.	Veiste söötmine	Kvaliteetne sööt, täisratsiooniline segasööt, loomade grupeerimine, mobiilne söödamikser	a) Söödad on kvaliteetsed ja kõrge toiteväärtusega ning neid analüüsitakse regulaarselt laborites; b) Kasutatakse täisratsioonilist segusööta. Täisratsiooniline söödaraatsioon koostatakse vastavalt loomade vanusele, piimatoodangule ja laktatsioonistaadiumile. Söödaratsioonid vaadatakse üle igal nädalal vastavalt toodangule, uute söötade ostmisel, silo kvaliteedi muutumisel; c) Loomad on grupeeritud vastavalt vanusele, erinevad grupid on eraldi sulgudes. Erinevatel gruppidel on erinevad söötamise tehnoloogiad; d) Sööda segamiseks kasutatakse söödamikserit, mis tagab sööda ühtlase kvaliteedi.	PVT nr 3. a) Kasutatakse ratsioonin kvaliteetseid ning laboratoorselt analüüsitud söötasid; b) Ratsioon on koostatud vastavalt looma (loomarühma) füsioloogilisele tarbele (söötminormidele); täisratsioonilise segasööda söötminormide väljatöötamisel rühmitatakse loomad võimalusel toodangu, laktatsioonifaasi või mingi muu parameetri alusel, arvestades seejuures nii karja suuruse, produktiivsuse, geneetilise piimatootmise võime, loomade toitumuse kui ka tööjõu vajadusega söötmisel; c) Arvestatakse söötamise tehnoloogia valikul selle positiivsete ja negatiivsete mõjudega produktiivsusele, looma tervisele ja keskkonnale; d) Söötade segamisel tagatakse homogeensus.	VI	PVT3	Vastab
4.	Veiste söötmine	Kuivsööda ladustamine	a),b) Söödahoidlaid kontrollitakse ja puhastatakse regulaarselt.	PVT 4. a) Söödahoidlate ning transpordisüsteemide regulaarne kontrollimine ja hooldamine; b) sööda bioloogilise saastumise ennetamiseks kuivsööda hoidlate perioodiline (mõne kuu tagant) tühjendamine ja nende kontrollimine.	VI	PVT4	Vastab
5.	Koresööda – silo – säilitamine veekaitseõuete kohaselt	Silo hoiustamine	a) silohoidla siloga kokku puutuvad konstruktsioonid on veekindlad; konstruktsioonide perioodiline kontrollimine ja hooldus; b) silo hoidmisel tekkinud jääkvedelik (silomahl) suunatakse spetsiaalsesse hoidlasse või virtsahoidlasse; hoidlad on kaitstud hüdroisolatsiooniga ning varustatud vesilukuga, et vältida õhu sissetungimine silosse; c) silomahla hoidla mahutab vähemalt 10 liitrit silomahla 1 m3 silohoidla ruumala kohta; d) erakorralise meetmena silo ladustamisel maa peale kasutatakse alusmaterjalina veekindlat materjali ja silomahla sidumiseks sellise paksusega põhukihti, mis väldib silomahla keskkonda valgumise; e) silohoidla on ehitatud nii, et sademed ja pinnavesi ei valguks silohoidlasse; f) rullisilo põllul hoidmisel ei ole silorullid virnastatud.	a) silohoidla siloga kokku puutuvad konstruktsioonid on lekkekindlad; konstruktsioonide perioodiline kontrollimine ja hooldus vanemates hoidlates kasutatakse servakilesid; b) silo hoidmisel tekkinud jääkvedelik (silomahl) suunatakse spetsiaalsesse hoidlasse või virtsahoidlasse, c) silomahla hoidla mahutab vähemalt 10 liitrit silomahla 1 m3 silohoidla ruumala kohta; Hoidlaid tühjendatakse regulaarselt d) erakorralise meetmena silo ladustamisel maa peale kasutatakse alusmaterjalina veekindlat materjali ja silomahla sidumiseks sellise paksusega põhukihti, mis väldib silomahla keskkonda valgumise; e) silohoidla on ehitatud nii, et sademed ja pinnavesi ei valguks silohoidlasse; f) ei ole asjakohane	VI	PVT5	Vastab

6.	Veiste söötmine	Joogivesi alati kättesaadav, jootmisseedmed tehniliselt korras, grupijooturid	a) Loomadele on joogivesi alati kättesaadav. Kasutusel on grupijooturid; b) Jooturite tehnilist seisukorda jälgivad talitajad igapäevaselt, tehniliste tõrgete tekkimisel likvideeritakse tõrge iseseisvalt või kutsutakse jootjate müügiesindaja poolne tehnik, kes teeb jootjatele ka regulaarset hooldust. Tõrgete korral täidavad talitajad jooturid käsitsi voolikute abil; c) Lautades kasutatakse külmumiskindlaid grupijootureid. Grupijooturid on söödakäigust ja asetetest eemal puhkelatrite otstes, vältimaks joogivee saastumist söödaga ning iga jooturi ümber on arvestatud jootmisala, mahaloksuv vesi ei satu nii asetetele ja valgub otse sõnnikukäiku ning välistatud on jooturite saastumine allapanuga. Jooturitesse jõuab vesi mööda laudasiseid torusid. Arvutuslikult kulub käitises veiste jootmiseks ca 14 200 m3 vett aastas.	PVT 6. a) Joogivesi on loomadele alati vabalt kättesaadav, ka karjamaal; b) Jootmisseedmed on tehniliselt korras ega leki; c) Jootmisseedmed on paigaldatud nii, et saastumine sööda- ja allapanujääkidega on minimaalne, samuti on välistatud allapanu niiskumine joogiveega	VI	PVT6	Vastab
7.	Veekasutus veiselautades	Veemõõtja kasutamine ja kuluarvestus, veeseadmete rikete kõrvaldamine, kõrgsurvepesuri kasutamine, sõnniku mehhaaniline eemaldamine lautadest	a), b) Veekadude vältimine toimub läbi igapäevase jootmissüsteemi jälgimise talitajate poolt. Avastatud lekked likvideerivad mehaanikud. Veekasutuse üle peetakse arvestust veemõõtja näidu alusel. Kasutusel on grupijooturid; c) Veiselautade pesemisel kasutatakse survepesurit ja toimub väljaheidete mehhaaniline koristamine; d) ei kohaldu; e) ei kohaldu. Aastane veekulu farmis veisekasvatamisel on arvutuslikult 15 200 m3.	PVT 7. a) vee kulumõõtjate kasutamine ja kuluarvestuse pidamine; b) torustike-seadmete veelekete avastamine ja kõrvaldamine; c) kõrgsurvepesurite kasutamine ja väljaheidete mehhaaniline koristamine; d) võimalusel saastumata sademevee kogumine ja selle kasutamine koristamisel; e) tehnoloogiliste seadmete pesuvee kasutamine ruumide koristamisel (nt piimajahuti pesuvee kasutamine enne reoveepuhastisse või -hoidlasse suunamist lüpsiplatsi või ooteala põranda pesemiseks).	VI	PVT7	Vastab
8.	Energiakasutus veiselautades	Loomulik ventilatsioon, olmeploki eraldi paiknemine, sagedusmuundurid, luminofoorlambid, loomuliku valguse maksimaalne kasutamine, elektrimõõdikute kasutamine, seadmete regulaarne hooldus ja remont	a) Loomakasvatushoonetes on kasutusel loomulik ventilatsioon. Ventilatsioon on tagatud läbi katustel asuvate korstnate ja avatud akende.; b) ei kohaldu; c) Köetav olmeplakk asub ülejäänud laudaosadest eraldi.; d) Ettevõtte hoonetes kasutatakse lisavalguse saamiseks luminofoorlampe; e) Ettevõttes kasutatakse maksimaalselt ära päevalgust.; f) Käitises on kasutusel platsilüps; g) Lüpsiseadmete vaakumpumpadele on paigaldatud sagedusmuundurid; h) ei kohaldu; i) Seadmetel viiakse regulaarselt läbi hooldust ning remonditakse vastavalt vajadusele; j) ei kohaldu.	PVT 8 on ühe või mitme meetme kasutamine energiakulu vähendamiseks: a) laudas on loomulik ventilatsioon; b) soojustatud lautades sundventilatsioonisüsteemis ökonoomsete ventilaatorite ja optimaalse ventilatsioonirežiimi kasutamine; c) laudas soojustamata alade eraldamine soojustatud aladest; d) energiasäästlike valgustite kasutamine; e) loomuliku valgustuse maksimaalne kasutamine, selle kombineerimine energiasäästlike lahendustel põhineva valgustusega, valgustundlike sensorite kasutamine; f) lüpsiplatsi või -roboti kasutamine (elektrienergia sääst võrreldes torusselüpsiga ca 25%); g) lüpsiseadmete vaakumpumpadele on paigaldatud sagedusmuundurid; h) võimalusel kogu tootmisprotsessi ja selle erinevate osade energiatarve väljaselgitamine-jälgimine; i) ventilaatorite, kontrollseadmete jms regulaarne hooldus ja remont; j) tootmisprotsessi jääksoojuse kasutamine soojusvahetite abil, näiteks piima jahutamiseks tekkinud soojuste rakendamine sooja vee tootmiseks.	VI	PVT8	Vastab
9.	Lüpsimine	Platsilüps	a) optimaalse tasemega stabiilne vaakum lüpsisüsteemis; b) Piima jõudmine udarast jahutisse toimub ilma laudaõhuga kokkupuuteta.; c) Lüpsiseadmete pesu pesuautomaatidega, mis tagavad optimaalse vee ja pesuvahendite koguse.	PVT 9: a) optimaalse tasemega stabiilne vaakumlüpsisüsteem (loomade heaolu, piima kvaliteet); b) piima jõudmine udarast jahutisse laudaõhuga kokku puutumata (piima kvaliteet); c) lüpsisüsteemi pesu optimaalsel režiimil (piima kvaliteet, ökonoomne vee kasutamine).	VI	PVT9	Vastab
10.	Tahesõnniku ladustamine	Tahesõnnikuhoidla, loomuliku koorikuga	Tahesõnnikuhoidla rekonstrueeritakse ning ehitatakse vastavalt tänapäevastele nõuetele. Betoneeritud lekkekindel hoidla	PVT 10 on: a) betoneeritud alusega (vajadusel seintega) lekkekindla hoidla, mis on varustatud sõnnikukihist väljaavalguva uriini, virtsa ja sademevee mahutiga, kasutamine; b) hoidla paigutamine asulate elurajoonide suhtes optimaalsele kaugusele ja valitsevate tuulte suhtes allatuult (rakendatav uutele hoidlatele); Täiendav positiivne faktor on tahesõnnikuhoidlale rajatud varikatus.	VI	PVT10	Vastab
11.	Taheõnniku ladustamine	Põlluaunad	Ei kohaldu	PVT 11 on tahesõnniku põllul aunas ladustamine, kui: a) sõnnikuaun on kaetud vettpidava materjaliga või vähemalt 20 cm paksuse turba-, põhu-, mulla-, saepuru- või puitlaastukihiga; b) sõnnikuauna ei ole kahel teineteisele järgneval aastal paigutatud samasse kohta; c) ladustatava tahesõnniku kuivainesisaldus on vähemalt 20 protsenti; d) sõnniku säilitamisel aunas kauem kui kaks nädalat on ladustamiskoha pinnas enne ladustamist kaetud lekkekindla või vedelikke imava materjaliga, nt vähemalt 20 cm paksuse turba- või põhukihiga (nõue ei kehti sügavallapanu-sõnniku kohta, sest küllaldase allapanuga tekkinud tahesõnnikust ei eraldu virtsa).	VI	PVT11	Vastab

12.	Vedelsõnniku ladustamine	Ringja põhiplaaniga vedelsõnnikuhoiud	Ei kohaldu	PVT 12 on poolvedel- ja vedelsõnniku ladustamine ning säilitamine betoon-, teraselementidest või muudest tehniliselt sobivatest uudetest materjalidest hoidlas, mis vastab järgmistele nõuetele : a) hoidla paigutamine asulate elurajoonide suhtes optimaalsele kaugusele ja valitsevate tuulte suhtes allatuult (rakendatav uutele hoidlatele); b) põhi ja seinad on lekke- ning korrosioonikindlad; c) konstruktsioonid on vastupidavad mehhaaniliste, termiliste ja keemiliste mõjurite suhtes; d) hoidla on varustatud kaane või kattega; e) hoidla väljavoolu ehk tühjendusavad on varustatud kahekordse klapiga; f) konstruktsioone hooldatakse ning kontrollitakse regulaarselt (soovitavalt kord aastas) ja süstemaatiliselt; g) sõnnikut segatakse hoiustamise perioodil ainult üks kord, vahetult enne hoidla tühjendamist. PVT 12 a. Betoon- ja teraselementidest või muudest tehniliselt sobivatest uudetest materjalidest hoidlale sobiv kate on: a) kaas, katus või tent; b) present- või plastkangas; c) loomulik koorik (kui sõnniku kuivaine sisaldus on vähemalt 2% ning kui toimub hoidla alltäitmine kiirusel, mis koorikut ei kahjusta); d) ujukate, mille materjaliks võib olla näiteks rapsiõli vms biolagunev põllumajandussaadus; e) hoidla paigutamine asulate elurajoonide suhtes optimaalsele kaugusele ja valitsevate tuulte suhtes allatuult (rakendatav uutele hoidlatele).	VI	PVT12	Vastab
13.	Vedelsõnniku ladustamine	Laguuntüüpi vedelsõnnikuhoiud	Vedelsõnnikut hoiustatakse ühes laguuntüüpi hoidlas, mis vastab järgmistele nõuetele: h) hoidla on paigutatud asulate elurajoonide suhtes optimaalsele kaugusele ja valitsevate tuulte suhtes allatuult; i) põhi ja seinad on lekke- ning korrosioonikindlad; j) konstruktsioonid on vastupidavad mehhaaniliste, termiliste ja keemiliste mõjurite suhtes; k) hoidla on varustatud loomuliku koorikuga; l) konstruktsioone hooldatakse ning kontrollitakse regulaarselt (hoidla tühjendamisel). Vedelsõnnikuhoiud on käitises üks. Sõnnikuhoiud on laguuntüüpi. Hoidla mõõdud on 52x56 m ja hoidla sügavus on 4 m. Hoidla kõrgus maapinnast on 3 m. Hoidla mahutavus on 11 648 m3. Käitises tekib arvutuslikult 8 kuuga 3929 m3 vedelsõnnikut, seega sõnnikut saab hoiustada vastavalt määrustes toodule. Valitud on laguuntüüpi sõnnikuhoiud, kuna arvestades finantsvõimalusi oli valikus, kas teha laguuntüüpi vedelsõnnikuhoiud või kasutada olemasolevaid ja uusi tahesõnnikuhoiud suuremas mahus.	PVT 13 on poolvedel- ja vedelsõnniku säilitamine olemasolevas laguun-tüüpi hoidlas, mis vastab järgmistele nõuetele: h) hoidla paigutamine asulate elurajoonide suhtes optimaalsele kaugusele ja valitsevate tuulte suhtes allatuult (rakendatav uutele hoidlatele); i) põhi ja seinad on lekke- ning korrosioonikindlad; j) konstruktsioonid on vastupidavad mehhaaniliste, termiliste ja keemiliste mõjurite suhtes; k) hoidla on varustatud kattega; l) konstruktsioone hooldatakse ning kontrollitakse regulaarselt (soovitavalt kord aastas) ja süstemaatiliselt. Laguun-tüüpi hoidlale sobivaks katteks on: a) plastkate; b) loomulik koorik või ujukate	VI	PVT13	Vastab
14.	Sõnniku laotamine	Vedel- ja tahesõnniku laotamine	Vedelsõnniku laotamiseks kasutatakse randaaliga maasse või kamarasse paigutavaid laotureid Sõnnik viiakse mulda koheselt. Sõnniku laotamisel arvestatakse ilmastikutingimuste ja tuule suunaga. Sõnniku laotusperiood kestab 2-3 nädalat. Sõnnikut segatakse vedelsõnnikuhoiulates üks kord enne laotamist. Ettevõtteel on kasutusel 2700 ha haritavat maad	PVT 14 on sellise laotustehnoloogia kasutamine, mis arvestab mullatüübile sobivust ja kõlviku tüüpi. PVT sõnniku laotamisel põllumaadele on sisestus-, segamis- ja ka lohislaotus. Sõnniku laotamisel rohu- ja karjamaadele on PVT sisestus- ja lohislaotus. Vedel- ja poolvedel sõnnik tuleb pärast laotamist mulda viia 4 tunni jooksul või hiljemalt 8 tunni jooksul, tahesõnnik kuni 12 tunni jooksul. Hoida piisavat kaugust järgmiste alade vahel: põllud, kuhu sõnnik laotatakse (jättes alles töötlemata maariba) ja: 1) alad, kus on oht äravooluks vette, nagu vooluveekogud, allikad, puuraugud jne; 2) naabruses asuvad valdused (sealhulgas hekid). Vältida sõnniku laotamist seal, kus on oluline äravooluohu. Kohandada sõnniku laotamise kiirust, võttes arvesse sõnniku lämmastiku- ja fosforisisaldust ning mulla omadusi (nt toitainesisaldus), hooajaga seotud nõudeid põllukultuuridele, ilmastiku- ja põllutingimusi, mis võivad põhjustada äravoolu. Viia sõnniku laotamine kooskõlla põllukultuuride toitainetevajadusega. Kontrollida korrapäraste vaheaegade järel põlde, kuhu sõnnik laotatakse, et teha kindlaks märgid äravoolust ja vajaduse korral nõuetekohaselt reageerida. Tagada piisav juurdepääs sõnnikuhoiudlale, et sõnnikut saaks laadida tõhusalt, heidet tekitamata. Kontrollida, et sõnnikulaotusmasinad oleksid töökorras, ning seada nõuetekohane laotuskiirus.	VI	PVT14	Vastab

15.	Reoveekäitlus käitises	Farmist pärineva reovee suunamine vedelsõnnikuhoidlatesse ja kogumiskaevudesse	Tehnoloogiline reovesi suunatakse vedelsõnnikuluaguuni. Olmereovesi suunatakse Paide biopuhasti pumplasse. Kokku tekib arvutuslikult reovett aastas u 1800 m3. Käitises kasutatakse nõuetekohaselt registreeritud ja piisava teabega varustatud puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid ning veterinaarravimeid	Sõltuvalt pidamis- ja sõnniku käitlemise tehnoloogiast võib tekkiva reovee juhtida vedelsõnnikuhoidlasse, koguda spetsiaalselt selleks ettenähtud mahutisse ja töödelda kohapeal asuvas puhastusseadmes või juhtida üldisesse kanalisatsioonisüsteemi. PVT nr 15 on võimalusel vähesaastunud sademevee eraldi kogumine tugevalt saastunud sademevetest, sh nn esmasest voolust. PVT nr 16 on nõuetekohaselt registreeritud ja/või piisava teabega varustatud puhastus- ja desinfitseerimisvahendite ning veterinaarravimite kasutamine, et vältida ja vähendada veekeskkonnale ohtlike ainete sisaldust tekkivas reovees.	VI	PVT15	Vastab
16.	Jäätmeäritlus käitises	Jäätmete liigiti kogumine ja üleandmine vastavat käitluslitsentsi omavale ettevõttele	a) Jäätmed sorteeritakse liigiti ning hoistatakse sobiva suurusega konteinerites; b) toimub söödajäätmete ja haljastusjäätmete segamine sõnnikuga; c) ei kohaldu	PVT 17 on jäätmeäritluses ühe või mitme järgmise meetme kasutamine: a) jäätmete kogumine liigiti sobiva suurusega konteineritesse või prügikastidesse; b) söödajäätmete, haljastusjäätmete jms biolagunevate jäätmete segamine sõnniku või virtsaga nende jäätmete ringlussevõtu ettevalmistamiseks; c) biolagunevate jäätmete eraldi kogumine ja nende taaskasutamine kompostimisega või anaeroobse kääritamisega või muul viisil.	VI	PVT17	Vastab
17.	Müra käitises	Söötmis-, sõnnikueemaldusseadmed, transport	a) Hooned on projekteeritud sandwich paneelidele, mis on müra summutav ehitusmaterjal. Lisaks uue lüpsiplatsi tehnoloogia on projekteeritud selliselt, et kogu lüpsiplatsil tekkiv tehnoloogiline müra on viidud eraldi maaalusesse kanalisse ja igapäevaselt ei puutu loomad ega töötajad sellega kokku. Samuti on eraldi ruumis kompressorid ning piimajahutid, mille müra ei kostu ülejäänud ruumidesse ; b) Sööda ettevalmistus, laudapuhastus ja transport (traktorid ja veoautod) töötavad ainult päevasel ajal ega põhjusta tugevat müra. Tegemist ei ole pideva müraga, sest ka päeval ei tööta need seadmed pidevalt. Ööpäevaringselt töötavad kreeperid ja ka veised on laudas ööpäeva ringselt. Nende müra on väheoluline ja pole kuuldav väljaspool farmi territooriumit. Mürarikkad tegevused planeeritakse päevasele ja nädalasisesele ajale.; c) kasutatakse madala müratasemega seadmeid ja lahendusi; d) suletud seadmete kasutamine sööda segamisel ja etteandmisel; e) potentsiaalselt mürarikkad tegevused toimuvad elamutest võimalikult kaugel; f) survepesurite kasutamine; g) tegevused on planeeritud; h) ei kohaldu; i) sõnnikukraapide nõuetekohane hooldamine ja nende tühjalt käigushoidmise vältimine; j) ei kohaldu	PVT 18 loomakasvatuskäitises tekkiva ja käitises leviva müra vähendamisel on ühe või mitme järgmise meetme kasutamine: a) loomapidamise või muu mürarikka tegevuse hoone konstruktsiooni projekteerimine müra neelavana – rakendatav uute käitiste puhul; b) kõrge müratasemega tegevuse hoolikas kavandamine, iseäranis vältitakse kavandamist öisele ajale ja nädalalõppudele; c) madala müratasemega seadmete ja lahenduste kasutamine (nt madala müratasemega ventilaatorid, väljatõmbeventilaatorid on paigutatud katuse asemel seintele, pidevalt töös on väike arv ventilaatoreid); d) suletud (mootoriga) seadmete kasutamine sööda segamisel ja etteandmisel; e) potentsiaalselt mürarikkaste tegevuste paigutamine kaugemale elamutest jm tundlikest aladest, sh on kavandatud ka võimalikult vähese häiringuga logistika eri üksuste vahel; f) survepesurite ja kompressorite kasutamine hoonetes; g) hoonevälise traktoritega sõnniku käitlemise kavandamine minimaalses mahus; h) piisavalt kõrgetes hoonetes laadimistöõde tegemine veokitele (allapanu, sõnnik) hoones; i) sõnnikukraapide ja konveierite nõuetekohane hooldamine ja nende tühjalt käigushoidmise vältimine; j) müratõkete, nagu pinnasevallid, põhukuhjad, puittarad, kasutamine.	VI	PVT18	Vastab
18.	Veterinaarteenuse osutamine	Taudide ennetamine ja tõrje	Veisefarmis käib veterinaararst. Loomsed kõrvalsaadused (surnud loomade terved kehad või nende osad) kogutakse eraldi konteinerisse. Loomsed kõrvalsaadused antakse üle Veterinaar- ja Toiduameti poolt tunnustatud ettevõttele.	PVT 19. Taudide ennetamisel ja tõrjel (st kui toimub kogu laudale ravimi manustamine) peab veterinaarteenuse osutaja edastama farmi käitajale teabe võimalikest veterinaarravimi kasutamisest tulenevatest keskkonnapiirangutest sõnniku laotamisel jms (teave olemas ravimipakendi infolehel).	VI	PVT19	Vastab
19.	Sõnniku eemaldamine lõaspidamisega lautadest	Lõaspidamisel sõnniku eemaldus skreeperiga	Ei kohaldu	PVT 21 on lõaspidamise laudas saasteainete õhkuheite vähendamine järgmiste käitamistingimuste täitmisega: a) piisav allapanu kogus, allapanu uuendamine vajadusele; b) optimaalse pikkusega asemed; c) optimaalse laiussega sõnnikukäik; d) sõnniku eemaldamine optimaalse sagedusega; e) sõnnikueemaldussüsteemide tehniline korrasolek, sh nende regulaarne hooldus ja remont.	VI	PVT21	Vastab
20.	Sõnniku eemaldamine lõaspidamisega lautadest	Saasteainete õhkuheite vähendamine lõaspidamise puhul	Ei kohaldu	a) lõas olevatel piimalehmadel kasutatakse piisavas koguses allapanu , mida uuendatakse vastavalt vajadusele; b) optimaalse pikkusega asemed; c) optimaalse laiussega sõnnikukäik; d) sõnniku eemaldamine 2-3 korda päevas; e) sõnnikueemaldussüsteemidele teostatakse regulaarselt hooldust ja vajadusel remonditakse	VI	PVT21	Vastab

21.	Sõnniku eemaldamine vabapidamisega lautadest	Optimaalse pikkusega asemed. Optimaalse pikkusega puhkelatrid. Skreeper, mobiilne seade.	a) vabapidamisel vedelsõnnikutehnoloogial olevatest lautadest eemaldatakse sõnnik skreeperitega; b) optimaalse pikkusega puhkelatrid, , restpõrand liikumiskäikudes, valg- või uhtkanalite süsteem;; c) ei kohaldu; d) ei kohaldu; e) sügavallapanul pidamisviis, piisavas koguses allapanu, skreeper- või mobiilsed seadmed; f) ei kohaldu; g) ei kohaldu	PVT 22 on sõnniku eemaldamisel üks järgmistest süsteemidest: a) optimaalse pikkusega puhkelatrid, skreepersedmed söötmis-puhkealal, restpõrand liikumiskäikudes, valg- või uhtkanalite süsteem; b) optimaalse pikkusega puhkelatrid, sõnniku eemaldamine mobiilsete seadmetega söötmis-puhkealal, restpõrand liikumiskäikudes, valg- või uhtkanalite süsteem; c) optimaalse pikkusega asemed, osaline restpõrand söötmis puhkealal ja liikumiskäikudes, valg- või uhtkanalite süsteem; d) optimaalse pikkusega asemed, betoonpõrand söötmis-puhkealal, osaline restpõrand liikumiskäikudes, valg- või uhtkanalite süsteem; e) sügavallapanul pidamisviis, piisavas koguses allapanu, skreeper- või mobiilsed seadmed; f) olemasolevates vabapidamise lautades osaline restpõrand söötmis-puhkealal ja liikumiskäikudes ning paiskanalite süsteem; g) olemasolevates vabapidamise lautades on tingimisi PVT osaline restpõrand söötmis-puhkealal ja liikumiskäikudes ning põranda alla rajatud sõnnikukelder (hoidla) ning sõnniku eemaldamine söötmis-puhkealalt mobiilsete seadmetega (v.a sügavallapanul pidamise korral).	VI	PVT22	Vastab
22.	Heitkogused õhku vabapidamisega veiselautadest	Optimaalse suurusega puhkelatrid, optimaalse pindalaga söötmissuhkeala ja liikumiskäigud, lihvitud betoonist põrand, alusmatid, sõnniku regulaarne eemaldamine lautadest, sõnnikueemaldussüsteemide tehniline korrasolek, piisavas koguses allapanu kasutamine	a) Optimaalse pikkusega puhkelatrid. Väljaheited satuvad otse sõnnikukäiku ja loomade määrdumine on minimaalne; b) Sõnnikukäigud on optimaalse laiusega. Optimaalse suurusega asemed (lüpsilaudas 1,2*2,25 m); c) Sõnnik eemaldatakse lautadest vedelsõnniku puhul automaatsel režiimil töötavate skreepersedmetega mitu korda päevas. Sügavallapanuga aladelt toimub sõnniku eemaldamine keskmiselt kord kolme nädala jooksul; d) Põrandad on lihvitud betoonist, millesse on pressitud loomade libisemise vältimiseks madal muster, asemel kasutatakse sügavallapanu; e) Allapanu uuendamine asemel vastavalt vajadusele. Sügavallapanuga pidamisviisi puhul kasutatakse piisavas koguses allapanu.	PVT 23 on vabapidamisega laudas saasteainete õhkuheite vähendamine järgmiste käitamistingimuste täitmisega: a) optimaalse suurusega puhkelatrid, (loomade väljaheited satuvad sõnnikukäiku, asemete saastumine ja loomade määrdumine on minimaalne); b) optimaalse pindalaga söötmissuhkeala ja liikumiskäigud; c) sõnniku regulaarne eemaldamine laudast (kanalitest) hoidlasse; d) väljaheidetega saastuval alal siledade ja lihtsalt puhastatavate materjalide kasutamine; e) allapanu piisav kogus sügavallapanul pidamisviisi korral. PVT 24 on järgmiste täiendavate meetmete kasutamine: a) allapanu kasutamine saasteainete heite vähendajana sõltumata pidamisviisist ja allapanu liigist; b) spetsiifiliste niiskust imavate preparaate kasutamine asemel.	VI	PVT23	Vastab

Lisad

PVT allika dokument	Lisa 1: Veiste_intensiivkasvatuse_Eesti_parima_voimaliku_tehnika_juhendi_pohjal_koostatud_PVT_jareldused.pdf
---------------------	--

2.3. Keskkonnatoime heitetasemed (HT)

Vorm ei ole asjakohane.

2.4. Tarbimis- ja muud keskkonnatoime tasemed (KT)

Vorm ei ole asjakohane.

2.5. Hoidlate ja mahutite kirjeldus ning kaitsemeetmed

Jrk	Hoidlad ja mahutid					Hoistatav aine, toode, toore, abimaterjal, kemikaal, sõnnik, jääk vms	Meetmed			
	Tüüp	Maht m³	Maksimaalne ühel ajal hoitav		Nr kaardil		Asukoht kaardil	Hoidlate ja mahutite keskkonnakaitsemeetmed	PVT lühend	PVT number
		Kogus	Ühik							
1.	Plastikkanister (originaalpakend)	0.20	0.40	m³	8	X: 6533337, Y: 591978	Puhastusvahendid	Välisõhk Kinnised mahutid	VI	PVT23
								Vesi Mahutite seinad on lekkekindlad	VI	PVT5
								Pinnas Mahutite seinad on lekkekindlad	VI	PVT5
2.	Silohoidla	900	900	m³	1	X: 6533302, Y: 591867	Silo	Silohoidlast juhitakse jääkvedelik spetsiaalsesse hoidlasse nin tühjendatakse regulaarselt	VI	PVT5
								Betoonseinade lekkekindluse tagamiseks kasutatakse küljekilesid	VI	PVT5
3.	Silohoidla	900	900	m³	2	X: 6533300, Y: 591858	Silo	Silohoidlast juhitakse jääkvedelik spetsiaalsesse hoidlasse nin tühjendatakse regulaarselt	VI	PVT5
								Betoonseinade lekkekindluse tagamiseks kasutatakse küljekilesid	VI	PVT5
4.	Silohoidla	1 200	1 200	m³	3	X: 6533298, Y: 591848	Silo	Silohoidlast juhitakse jääkvedelik spetsiaalsesse hoidlasse nin tühjendatakse regulaarselt	VI	PVT5
								Betoonseinade lekkekindluse tagamiseks kasutatakse küljekilesid	VI	PVT5
5.	Silohoidla	1 300	1 300	m³	4	X: 6533281, Y: 591828	Silo	Silohoidlast juhitakse jääkvedelik spetsiaalsesse hoidlasse nin tühjendatakse regulaarselt	VI	PVT5
								Betoonseinade lekkekindluse tagamiseks kasutatakse küljekilesid	VI	PVT5
6.	Silohoidla	1 800	1 800	m³	5	X: 6533278, Y: 591806	Silo	Silohoidlast juhitakse jääkvedelik spetsiaalsesse hoidlasse nin tühjendatakse regulaarselt	VI	PVT5
								Betoonseinade lekkekindluse tagamiseks kasutatakse küljekilesid	VI	PVT5
7.	Sõnnikuoidla	300	300	m³	6	X: 6533263, Y: 591909	Sõnnik	Betoonist aluse ja seintega lekkekindel hoidla mis on varustatud vedelike kogumiskaevuga	VI	PVT10
8.	Sõnnikuoidla	2 100	2 100	m³	7	X: 6533239, Y: 591882	Sõnnik	Betoonist aluse ja seintega lekkekindel hoidla mis on varustatud vedelike kogumiskaevuga	VI	PVT10
9.	Sõnnikuoidla	2 100	2 100	m³	9	X: 6533234, Y: 591867	Sõnnik	Betoonist aluse ja seintega lekkekindel hoidla mis on varustatud vedelike kogumiskaevuga	VI	PVT10
10.	Lägalaguun	21 000	20 000	m³	10	X: 6533350, Y: 592113	Vedelsõnnik	Laguuntüüpi vedelsõnnikuoidla, on varustatud lekkekindla plastikkattega. Olemas дренаasisüsteem kontrollimaks lekkekindlust.	VI	PVT13

2.6. Keskkonnakaitse lisameetmed

Jrk	Meede/Tegevus	Meetme kirjeldus ja tehnika	Rakendamine
1.	Toorme säästlik kasutamine	Optimaalne söötmine vastavalt loomade füsioloogilisele toitefaktorite tarbele. Söödaratsioonide koostamine vastavalt loomade vanusele, piimatoodangule ja laktatsioonistaadiumile.	31.12.2021
2.	Kemikaalide säästlik kasutamine	Seadmete pesu on automatiseeritud ning kalibreeritud nii, et oleks tagatud kemikaalide optimaalne kasutus. Kemikaalide (pesu- ja desoainete) kasutuskoguste järgimine	31.12.2021
3.	Abimaterjalide säästlik kasutamine	Allapanu optimaalne kasutamine, valmisolek läga separeerimisele üleminekuks, mida kasutada allapanuks Vedelsõnniku separeerimine allapanu taaskasutamise eesmärgil	31.12.2021
4.	Vee säästlik kasutamine	Veekulu pidev jälgimine. kuluarvestus	31.12.2021
5.	Vee säästlik kasutamine	Seadmete pesuvee korduvkasutus lüpsiplatsi pesemisel Ringlussüsteem	31.12.2021
6.	Vee säästlik kasutamine	Veesäästlike seadmete kasutamine Automaatsed grupijootjad, nivoojooturid, survepesur	31.12.2021
7.	Vee säästlik kasutamine	Torustike korrasoleku seire ja seadmete regulaarne hooldus.	31.12.2021
8.	Energia ja kütuse tõhus kasutamine	Kaasaegse ja keskkonnasäästliku tehnika ja lahenduste kasutamine Piima jahutamise ning jääksoojuse kasutamine vee soojendamiseks. Energiasäästlike seadmete kasutamine nagu sööda ettelükkamise robot.	31.12.2021
9.	Energia ja kütuse kasutamise vähendamine	Elektrienergia tarbimise mõõtmine ja analüüsimine. Innovaatiliste lahenduste kasutamine energia tõhusamaks kasutamiseks	31.12.2021
10.	Jäätmetekke minimeerimine	Toorme ja abimaterjalide säästlik kasutamine Veterinaarse tugiteenuse nõuetekohane rakendamine. Täpne arvestuse pidamine vajalike koguste kohta. Sisseostetavate ja pakendatud söödalisaandite ja veterinaarravimite optimaalne varumine, et vältida nende kasutuskõlbmatuks muutumine. Segaolmejäätmete tekke minimeerimine.	31.12.2021
11.	Jäätmete kõrvaldamine	Segaolmejäätmete kogumine konteinerisse, loomsete jäätmete lühiajaline kogumine konteinerisse ja sealt edasi utiliseerimisele, sõnniku kogumine hoidlatesse Jäätmekäitluse rakendamine käitises vastavalt kehtivatele nõuetele.	31.12.2021
12.	Jäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamine	Vedelsõnniku separeerimine Separaatorsüsteemid vedelsõnniku separeerimiseks ja allapanuks kasutamiseks.	31.12.2026
13.	Jäätmete muu taaskasutamine	Vanarehvide taaskasutus silohoidla katmiseks	31.12.2021
14.	Reovee tekke vähendamine	Tehnoloogilise vee kulu vähendamine (andurite kasutamine) Survepesurid; täisautomaatne pumpla; lekete vältimine.	31.12.2021
15.	Pinnase kaitse	Pinnasereostuse vältimine Lekete ja avariide vältimine loomapidamishoones ja abirajatistes.	31.12.2021
16.	Pinna- ja põhjavee kaitse	Puurkaevu sanitaarkaitseala korrasoleku kontroll Pidev jälgimine.	31.12.2021
17.	Pinna- ja põhjavee kaitse	Loomakasvatushooned ja sõnnikuhoidlad on isoleeritud pinnasest lekkekindlate materjalidega Pidev jälgimine	31.12.2021
18.	Lõhna vältimine või vähendamine	Lõhna lendumise vähendamine lautadest, sõnnikuhoidlatest ja laotamisel. Skreepseadmete ja mobiilsete seadmete kasutamine lautades, loomapidamishoone inventari ja konstruktsioonide regulaarne puhastamine, sõnniku segamine hoidlates vaid enne hoidlate tühendamist, laotamiseks sobiva ilma valimine.	31.12.2021
19.	Müra vältimine või vähendamine	Müra vältimiseks kasutatakse loomapidamishoonetes mürata või madala müratasemega tehnoloogiad Loomulik ventilatsioon veiselautades, skreepseadmed ja mobiilsed seadmed sõnniku eemaldamiseks lautadest.	31.12.2021
20.	Muud asjakohased meetmed	Töötajate pädevuse tagamine Regulaarne juhendamine ja koolitus	31.12.2021

2.7. Kasutatavad ja toodetavad ained ja segud

Jrk	Aine või segu		Tootmis- või tehnoloogiaprotsess				Ohutuskaart	Ohtlik aine		
	Liik	Nimetus	Nimetus	Kirjeldus	Kogus	Ühik		Nimetus	CAS, EINECS või ELINCS nr	Piirang
1.	Abimaterjal	Diisel	Traktorid		17	t/a	Lisa 2: Diisel__1__.pdf	Diislikütus	68334-30-5	Puudub
2.	Abimaterjal	Pesu- ja puhastusvahendid, nt Alkali+	Lüpsiseadmete ja lautade puhastamine		1	t/a	Lisa 3: DeLaval_Alkali_1__.pdf	Naatriumkarbonaat	497-19-8	Puudub
								Dinaatriummetasilikaat	6834-92-0	Puudub
								Naatriumdikloroiso-tsüanuraatdihüdraat	51580-86-0	Puudub
3.	Abimaterjal	Pesu- ja puhastusvahendid, nt Opticid	Lüpsiseadmete ja lautade puhastamine		1	t/a	Lisa 4: DeLaval__OptiCid__lupsiseadmete_puh.vahend.pdf	Fosforhape (ortofosforhape)	7664-38-2	Puudub
								Lämmastikhape	7697-37-2	Puudub
4.	Abimaterjal	Pesu- ja puhastusvahendid, nt C-alka	Lüpsiseadmete ja lautade puhastamine		1	t/a	Lisa 5: C_Alka__EU2102__EE__18052017.pdf	Naatriumhüdroksiid	1310-73-2	Puudub
								Naatriumhüpoklorit (lahus, aktiivset kloori <10%)	7681-52-9	Puudub
5.	Abimaterjal	Desinfitseerimisvahendid, nt Jopofilm	Nisadeso		2	t/a		Jood	7553-56-2	Puudub
6.	Abimaterjal	Desinfitseerimisvahendid, nt Staldren	Asemedeso		4	t/a	Lisa 6: STALDREN.DOC	Vasksulfaat	7758-98-7	Puudub
								Raud(III)oksiid, ümberarvutatuna rauaks	1309-37-1	Puudub
								Klooramiin-T	127-65-1	Puudub
								Talk (Räni- ja kiuvaba)	14807-96-6	Puudub
								Kaltsiumkarbonaat	471-34-1	Puudub
Männiöli (looduslik)	8002-09-3	Puudub								

Käitises kasutatavate või toodetavate ainete või segude REACH registreeringute ja PPORD toimikute numbrid

2.8. Pinnase ja põhjavee saastatuse seire

Omaseire liik	Põhjaveekiht	Proovivõtupunkti sügavus	Mõõtepunkti asukoht		Analüüsi- ja proovivõtu nõuded	Saasteaine	
			Nr plaanil või kaardil	L-EST97 koordinaadid		Seiratavad näitajad	Seire sagedus
põhjavee seire	Siluri-Ordoviitsiumi (S-O)	S-O Pärnu AVK	puurkaev	X: 6533367, Y: 591769	akrediteeritud labor	Ammoonium (NH4+) Fluor (F) Kloriid (CL) Naatrium (Na+) Nitraat (NO3-) Nitrit (NO2-) Sulfaat (SO42-) Üldraud (Fe)	Üks kord kolme aasta jooksul

2.9. Tootmise, jäätme- ja heitetekke ning heite keskkonnamõju omaseire tõhustamiseks kavandatud meetmed

Jrk	Meede/Tegevus	Meetme kirjeldus	Meetme rakendamine
1.	Tootmise seire	Toorme ja abimaterjali tarbimise jälgimine. Õigete töövõtete kasutamise jälgimine. Seadmete korrasoleku jälgimine. Tootmisnäitajate arvestus: vastavalt tootmisplaanile toimub pidev iga päevane tootmisnäitajate arvetus ja analüüs. Veetarbimise arvestus: peetakse iga kuiselt, sest veekoguse tõus ja langus võib viidata probleemidele loomade pidamistingimustes (liiga kuum, õhuvahetus häiritud jne). Elektrienergia näit registreeritakse kord kuus.	Pidev. Jooksvalt analüüsitakse veiste sööda omastamist ning toodangut. Registreeritakse tõrked seadmestikus ning tõrgete põhjused.
2.	Jäätmetekke seire	Tekkivate jäätmekoguste jälgimine ja arvestus	Pidev
3.	Jäätmekäitluskoha seire	Keskkonnaohutuse nõuetele vastavuse jälgimine	Peale hoidlate tühendamist kontrollitakse visuaalselt betoonpindade kvaliteeti, sidusust, virtsakaevude veepidavust. Koostatakse ülevaatus akt. Kord kuus mõõta ja registreerida vaatluskaevude veetasemed ning hinnata organoleptiliselt reostuse ilmnemise tunnuseid. Kui veetasemed on vaatluskaevudes oluliselt tõusnud, selgitada välja põhjus
4.	Heitetekke seire	1. Vedelsõnnikuhooidlate lekkekindluse seire – kord kvartalis võtta sõnnikuhooidlate alusest drenaažisüsteemist veeproov ning organoleptiliselt hinnata reostuse ilmnemise tunnuseid, reostustunnuste ilmnemisel ja/või kord aastas korraldada drenaaživee keemilise koostise analüüs. 2. Sõnniku toitainete sisalduse määramine ning põldude toitainete vajaduse määramine – vastavalt vajadusele uuendatakse infot põldude toitainete vajaduse kohta, teoreetilistel alustel määratakse sõnniku toitainesisaldus.	1) Kord kvartalis 2) Sõnniku laotamise planeerimisel
5.	Müra- ja vibratsiooni seire	Organoleptiline	Pidev
6.	Lõhna seire	Organoleptiline. Kaebuste registreerimine ja analüüs	Pidev
7.	Pinnase ja põhjavee jääkreostuse seire	Tagada Vabariigi Valitsuse 28.08.2001. a määruses nr 288 "Veekaitsenõuded väetise- ja sõnnikuhooidlatele ning siloladustamiskohtadele ja sõnniku, silomahla ja muude väetiste kasutamise ja hoidmise nõuded" kehtestatud nõuete täitmine.	Pidev
8.	Muud asjakohased meetmed	Lautade põrandate, sõnnikukanalite, pumba jms seisundi jälgimine.	Pidev
9.	Muud asjakohased meetmed	Loomade joogivee kvaliteedi kontroll, sh mikrobioloogiliste näitajate osas.	Pidev

2.10. Avariide vältimiseks ja avarii tagajärgede vähendamiseks kehtestatud kord ja juhised käitumiseks

Jrk	Tootmisetapp, tehnoloogiaprotsess	Võimaliku avariiohu kirjeldus	Avariide vältimiseks kehtestatud kord ja juhised käitumiseks (lühikirjeldus)	Avarii tagajärgede piiramiseks kehtestatud kord ja juhised käitumiseks (lühikirjeldus)	Kehtestatud korra ja juhiste ülevaatamise sagedus
1.	Veiste pidamine	Tulekahju	Töötajate koolitamine tuleohutusala teadmisega. Pidev seire võimalike tulekahju põhjustajate osas	Tulekahju korral tegutsemise plaan	Kord aastas
2.	veeavarii	Masinate ja seadmete purunemine	Pidev torustike ja lekete kontroll	Kohene vee sulgemine ning tehnikule teatamine	igapäevane
3.	Sõnniku käitlus	Sõnnikust tekkida võiva keskkonnareostuse oht	Töötajate juhendamine kuidas sõnniku käitlus peab toimuma ning pidev järelevalve lekkeohtude ennetamiseks	Vastavalt avarii olemusele võimalikult kiiresti likvideerida oht, koristada keskkonda sattunud sõnnik või teatada päästemeeskonnale	igapäevane
4.	Silo hoiustamine	Silohoidlate lekkimine või silomahlakeevude ületäitumine	Silohoidlate ning silomahla kogumismahutite pidev järelevalve.	Takistada võimalikult kiiresti silomahlade levik veekogudesse ning koristada maapinnalt reostus.	Kord nädalas

2.11. Tegevushälbed

Tegevushälbe liik	Tootmisetapp, tehnoloogiaprotsess	Meede
Puhastustööd	Sööda riknemise ohu korral võtta tarvitusele hoidlate puhastusmeetmed, et vältida riknenud sööda tootmine ning jõudmine loomade sööda hulka. Nakkusohu korral võtta tarvitusele desinfitseerimine.	Söödahoidlate pesemine ja puhastamine, hallituste likvideerimine, putukatõrje kasutamine ning desinfitseerimisvahendite kasutamine.
Lekked	Sõnniku ning silokäitlus	Sõnniku ning silohoidlate pidev jälgimine, vajadusel hoidlate ning kogumismahutite remont
Tootmiseseadmete rikked	Lüpsmine, sõnniku väljaviimine käitisest	Kutsuda välja vastava seadme tehnikud rikete parandamiseks.

2.12. Keskkonnamõju vältimine või vähendamine käitise sulgemise korral ja järelhoolduse meetmed

Tegevused käitise sulgemise korral	Tegevuse lõppemisel tuleb likvideerida kõik saasteained vastavalt kehtivatele õigusaktidele. Elusloomade müük teistesse ettevõtetesse või lihaks. Sõnniku ning silo müümine teistesse ettevõtetesse. Piimajahutitest keskkonnaohtlike ainete eemaldamine vastavalt kehtestatud korrale. Piimaseadmete hooldaja Delaval OÜ. Jäätmete sorteerimine ja utiliseerimine vastavalt kehtivale korrale ning üleandmine jäätmekäitlustevõttele. Vanarehvide üleandmine jäätmekäitlustevõttele.
Järelhoolduse meetmed	Kui jääkained on käitisest eemaldatud siis jääksaaste oht puudub

2.13. Ajutised erandid kompleksloa nõuetest

Vorm ei ole asjakohane.

2.14. Lähteolukorra aruanne

Käitise tegevuskoha lähteolukorra aruanne	Lisa 7: LHK_TARBJA_valisohusaaste4_03_2017__2_.pdf
---	--

3. Eriosa - Jäätmed

3.1. Käitluskoht ja selle asukoha andmed

Käitluskoha andmed

Käitluskoha jrk nr	1.		
Nimetus	Piimafarmi rehvikäitluskoht		
Kood	JKK5100068		
Aadress ja katastritunnus	Aadress	Katastritunnus	Objekti L-EST97 keskkoordinaadid
	Järva maakond, Paide linn, Tarbja küla, Piimafarmi	56502:002:0193,56502:002:0197	X: 6533327, Y: 591855
Tegevuskoha põhitegevusala (EMTAK)	0141 - Piimakarjakasvatus		
Käitluskohas käideldavad jäätmed	Teiste (sh oma)		
Jäätmekäitluskoha tegevusliik	U14 - Vanarehvide käitluskoht		
Asukoha üldiseloostus	Vanarehve kasutatakse silohoidlate katmisel. Kasutuses mitteolevad rehvid ladustatause hunnikus lauda vahetusläheduses.		

Jäätmekäitluskoha tehniline kirjeldus

Kirjeldus	Vanarehve kasutatakse silohoidla kile katmiseks. Täna on veel alternatiivina kasutusel liivaga täidetud kotid. Liivakottidega on tõhusam katta silohoidla servasid. Rehvide kasutamist on võimalik vähendada kattekanga (võrgu) kasutamise läbi. Siiski majanduslikult on üleminek vanarehvidelt kanga ning kottide peale kulukas ning vajab pidevat investeringut kuna nende kasutusiga on ligi 5 aastat.
-----------	--

Aastased käitlusmahud ja ülesseatud käitlusvõimsused

Jäätmekäitlustehnoloogia	Toiming	Tegelik (t/a)	Maksimaalne (t/a)
Vanarehvide taaskasutus	R3m - mehaaniline ringlussevõtt ehk jäätmematerjali taaskasutamine selle keemilist struktuuri muutmata kas esialgsel või mõnel muul otstarbel	40	40

3.2. Andmed jäätmeliikide ja -koguste ning jäätmete kavandatava liikumise kohta kalendriaasta jooksul

Jrk nr	1.							
Käitluskoha nimetus	Piimafarmi rehvikäitluskoht							
Jäätmeliik	Sissetulek kokku	Sissetulek (t/a)		Väljaminek antakse teistele ettevõtjatele	Väljaminek (t/a)			
		Tekib	Saadakse teistelt (ettevõtjatelt, asutustelt, isikutelt)		Taaskasutatakse		Kõrvaldatakse	
					Kogus	R-kood	Kogus	D-kood
15 01 10* - Ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastatud pakendid	1	1		1				
20 03 01 - Prügi (segaolmejäätmed)	10	10		10				
02 01 04 - Plastjäätmed (välja arvatud pakendid)	5	5		5				
15 02 02* - Ohtlike ainetega saastatud absorbendid, puhastuskaltsud, filtermaterjalid (sealhulgas nimistus mujal nimetamata õlifiltrid) ja kaitseriietus	0.01	0.01		0.01				
18 02 97* - Muid ohtlike toimeaineid sisaldavad ravimid	0.01	0.01		0.01				
15 01 05 - Komposiitpakendid	0.02	0.02		0.02				
15 01 02 - Plastpakendid	5	5		5				
16 06 01* - Pliiakud	0.10	0.10		0.10				
16 01 03 - Vanarehvid	40	40		0	40	R3m - mehaaniline ringlussevõtt ehk jäätmematerjali taaskasutamine selle keemilist struktuuri muutmata kas esialgsel või mõnel muul otstarbel		

3.3. Jäätmekäitlustoimingute ja tehnoloogia iseloomustus

Vorm ei ole asjakohane.

3.4. Jäätmete ladustamine kalendriaasta jooksul

Vorm ei ole asjakohane.

3.5. Keskkonnamiski vähendamise meetmed

Vorm ei ole asjakohane.

3.6. Jäätmekäitluse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad tervise- ja keskkonnakaitsemeetmed, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järelhoolduse kava

Jrk nr	1.		
Käitluskohta nimetus	Piimafarmi rehvikäitluskoht		
Tegevus	Meetme kirjeldus	Meetme rakendamine	Failid
Konteineri paigaldamine	Konteineri paigaldamine kindlale pinnale/alusele.	Jäätmekäitluse alustamisel	
Käitluskohta koristamine	Prügi sorteerimine ja kokku kogumine konteineritesse ning nende üle andmine jäätmekäitlusele omavale ettevõttele	Jäätmekäitluse lõpetamisel	
Kemikaalide käitlus	Kõik kemikaalid kogutakse kokku ning võimalusel realiseeritakse või antakse üle jäätmekäitlejale	Farmi tegevuse lõppemisel	
Lautade puhastamine	Sõnnik veetakse välja, laudad puhastatakse	Farmi tegevuse lõppemisel	
Mehhanismide konserveerimine	Farmi seadmestik puhastatakse ning neist eemaldatakse keskkonnaohtlikud ühendid (õlid, külmaained jmt)	Farmi tegevuse lõppemisel	
Seadmete tehnoloogiline kontroll	Teostatakse sõnniku ümberlaadimise-, transpordi- ja laotusseadmete tehnilise korrasoleku kontroll	Enne sõnniku laotamist	
Sõnnikuhoidlate tühendamise	Sõnnikuhoidlad veetakse tühjaks, sõnnik laotatakse ettevõtte põldudele, kui ettevõtte põldudel tootmistevõimet ei toimu, sõlmitakse kokkulepped teiste põllumajandustootjatega sõnniku laotamise osas.	Farmi tegevuse lõppemisel	

3.7. Jäätmekäitluses rakendatavate tehnoloogiaprotsesside ja tehnilise varustuse võrdlus parima võimaliku tehnikaga

Jrk nr	1.
Jäätmekäitlustoiming/-tehnoloogia	Vanarehvide hoiustamine ja kasutamine
Tehniline varustus	Tagatud puhas plats
Parim võimalik tehnika	puudub
Võrdlus parima võimaliku tehnikaga	puudub

3.8. Hädaolukordade tekkimise võimaluste selgitused ja võimalike hädaolukordade korral rakendatavad meetmete kirjeldused

Vorm ei ole asjakohane.

3.9. Andmed prügila ja/või jäätmeoidla kavandatud mahutavuse kohta

Ei ole asjakohane

3.10. Prügila ja/või jäätmeoidla asukoha kirjeldus, selle hüdrogeoloogiline ja geoloogiline iseloomustus

Ei ole asjakohane

3.11. Lisad

Vorm ei ole asjakohane.

4. Eriosa - Vesi

4.1. Veekasutuse ja veeheite üldkirjeldus

Vee erikasutusega mõjutatava ala/tegevuspiirkonna kirjeldus	1. Puurkaev asub Piimafarmi (56502:002:0193) kinnistul kinnistu loodepoolses nurgas. 2. Lähimaks rajatiseks on silohoidla kaugus puurkaevust 62m. Lähimaks hooneks söödahoidla (jahu ja mineraalid) kaugusega 100m 3. Puurkaevu vahetusläheduses on elektri õhuliin ning Tarbja-eivere-Korba maantee (40m) 4. Piirkonna keskkonnaseisund on hea, puuduvad teadaolevad reostused. 5. Lähim elumaja asub Tarbja Külakeskuses, puurkaevust 140m kaugusel. 6. Puuduvad teadaolevad looduskaitsepiirangud.
Andmed kavandatava tegevusega mõjutatava pinnaveekogu/põhjaveekihi seisundi kohta	Põhjaveeseiret on tehtud vastavalt ettenähtud sagedusele. Analüüse tehakse kord kolme aasta jooksul. Põhjaveetaset mõõdetakse kord 5 aasta jooksul
Vee erikasutuse asukoha veekogu, maa- ja/või ehitise valdust tõendavad dokumendid	Lisa 8: Kinnisturaamatu_valjavote.pdf
Teave vee erikasutusega seotud tehnoloogia ja tehnika kohta	Vastavalt vee erikasutusloale. Vee pumpamiseks kasutatakse elektrilist sügavveepumpa
Reovee/heitvee suublasse juhtimise või suunamise viis	Ühiskanalisatsioon Taaskasutamine
Sademevee suublasse juhtimise või suunamise viis	Pinnasesse immutamine
Muud taotluse vee eriosaga seonduvad lisadokumendid	Lisa 9: 124795_k_signed.pdf Lisa 10: 124808_k_signed.pdf Lisa 11: 88596_k_signed.pdf
Kas tegevuseks on vaja planeeringut?	Ei

4.2. Veevõtt

4.2.1. Veevõtt pinnaveekogust

Vorm ei ole asjakohane.

4.2.2. Veevõtt põhjaveekihist

Veehaare jrk nr	1.								
Veehaarde nimi	Tarbja (10147)								
Veehaarde kood	POH0002793								
Puurkaevu katastrinumber	10147								
Kas puurkaevul on olemas kasutusluba	Jah								
Puurkaevu L-EST97 koordinaadid	X: 6533366, Y: 591769								
Põhjaveekiht	Siluri-Ordoviitsiumi (S-O)								
Põhjaveekogum	Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogum (S-O_Parnu)								
Andmed põhjaveekogumi seisundi kohta	Vastavalt veemajanduskavale Siluri-Ordoviitsiumi Pärnu põhjaveekogumi keemiline seisukord on hea kuid ohustatud, koguseline seisund on hea								
Kas veevõtt toimub kinnitatud varuga seotud põhjaveekihist ja piirkonnast?	Jah								
Joogivee kasutamine või tootmine	Jah								
Kas sanitaarkaitseala on vähendatud?	Ei								
Veehaarde tehniline ja sanitaarne seisukord	Hea								
Veevõtuseadmete iseloomustus	Vett võetakse veepumba abil.								
Võetava vee koguse määramise viis	Veearvesti								
Võetava vee koguse mõõtmisvahend(id)	Veearvesti nr. 4079760 31.01.2020								
Võetava vee kvaliteeti iseloomustavad analüüsitulemused	Lisa 12: veeproovtarbjabaktjan20.pdf Lisa 13: veeproov_tarbja_jaan20.pdf								
Võetava vee kvaliteeti iseloomustavad analüüsitulemuste kommentaarid	Vastavalt analüüsidele, põhiliste näitajate tasemed on piirnormide ulatuses.								
Toimub võetava vee töötlemine	Ei								
Taotletav veevõtt (m³)	Vee kasutusala	Periood	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	Aastas	Ööpäevas	Sekundis
	Veevõtt	2016	13 050	13 050	13 050	13 050	52 200	143	
Taotletav veevõtt antud veehaardes kokku aastas m³	52 200								
Põhjaveevaru uuringu aruanne									

Kas soovite moodustada puurkaevude gruppi?	Ei
Puurkaevude grupi või gruppide kirjeldus	

4.2.4. Põhjavee täiendamine, ümberjuhtimine või tagasijuhtimine

Ei ole asjakohane

4.3. Saateainete juhtimine suublasse sh heitveega, sademeveega, kaevandusveega, jahutusveega ja vesiviljeluses tekkiva veega

Ei ole asjakohane

4.3.2. Heitvee ja teisi vett saastavate ainete suublasse juhtimine

Ei ole asjakohane

4.4. Veekogu süvendamine, puhastamine, põhja pinnase ja tahkete ainete paigutamine (sh kaadamine), rajamine laiendamine, likvideerimine ning märgala ja kaldajoonega seotud tegevused.

4.4.1. Veekogu süvendamine, tahkete ainete paigutamine, kaadamine ning vee füüsikalised, keemilised, bioloogilised omadused ja veerežiim

Ei ole asjakohane

4.4.2. Veekogu rajamine, laiendamine, likvideerimine ning märgala ja kaldajoonega seotud tegevused

Ei ole asjakohane

4.4.3. Veekogu kemikaalidega puhastamine

Ei ole asjakohane

4.5. Veekogu paisutamine või hüdroenergia kasutamine

Ei ole asjakohane

4.7. Vesiviljelus

Ei ole asjakohane

4.8. Laeva teenindamine, remontimine või lastimine

Ei ole asjakohane

5. Eriosa - Öhk

5.1. Heiteallikad

Heiteallikas				Väljuvate gaaside parameetrid				Tegevusala, tehnoloogiaprotsess, seade	
Heiteallika keskkonnaregistri kood	Nr plaanil või kaardil	Nimetus	L-EST97 koordinaadid	Ava läbimõõt, m	Väljumiskõrgus, m	Joonkiirus, m/s	Temperatuur, °C	SNAP kood	Lisategevuse SNAP
HEIT0009385	H1	Laguun	X: 6533285, Y: 592071 X: 6533417, Y: 592153	123	1.50	0.10	8	100902 - Sõnnikukäitus (lämmastikuühendid) - vedelsõnnikukäitus	
HEIT0009386	H2	Tahesõnnikuhoiula1	X: 6533250, Y: 591895 X: 6533269, Y: 591969	48	2.50	10.50	8	100903 - Sõnnikukäitus (lämmastikuühendid) - tahesõnnikukäitus	
HEIT0009387	L1	Laut	X: 6533308, Y: 592018	3.10	10.50	0.20	20	100501 - Sõnnikukäitus (orgaanilised ühendid) - lüpsilehmad	
HEIT0009388	L2	Laut	X: 6533320, Y: 591916	3.39	5	2.39	20	100501 - Sõnnikukäitus (orgaanilised ühendid) - lüpsilehmad	
	H3	Tahesõnnikuhoiula2	X: 6533205, Y: 591875 X: 6533261, Y: 591892		3	10.50	8	100903 - Sõnnikukäitus (lämmastikuühendid) - tahesõnnikukäitus	
	H4	Tahesõnnik3uhoiula	X: 6533202, Y: 591855 X: 6533257, Y: 591873		3	10.50	8	100903 - Sõnnikukäitus (lämmastikuühendid) - tahesõnnikukäitus	

5.2. Käitise kategooria

Nende tegevusalade EMTAK koodid, millele luba taotled	
0141 - Piimakarjakasvatus	
Põletusseade	Ei
Keskmise võimsusega põletusseade	Ei

Suure võimsusega põletusseade	Ei
Orgaaniliste lahustite (kaasa arvatud kemikaalides sisalduvate lahustite) kasutamine	Ei
Naftasaaduste, muude mootori- või vedelkütuste, kütusekomponentide või kütusesarnaste toodete laadimine (terminal või tankla)	Ei
Seakasvatus	Ei
Veisekasvatus	Jah
Veise kategooria	Veiste arv
Piimalehm	830
Noorveis	50
Vasikas	100

Kodulinnukasvatus	Ei
E-PRTR registri kohustuslane	Ei
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kohustuslane	Ei

5.3. Kasutusest eemaldatud heiteallikad

Ei ole asjakohane

5.4. Lubatud heitkoguste projekt (LHK projekt)

5.4.1. Üldandmed

Lubatud heitkoguste projekti koostaja

Nimi	Ivo Soosaar
Registrikood/isikukood	38510034221
Postiaadress	Masinakeskuse, Tarbja küla,, Paide Linn
Telefon	56484074
E-posti aadress	isoosaar@gmail.com

Sissejuhatus

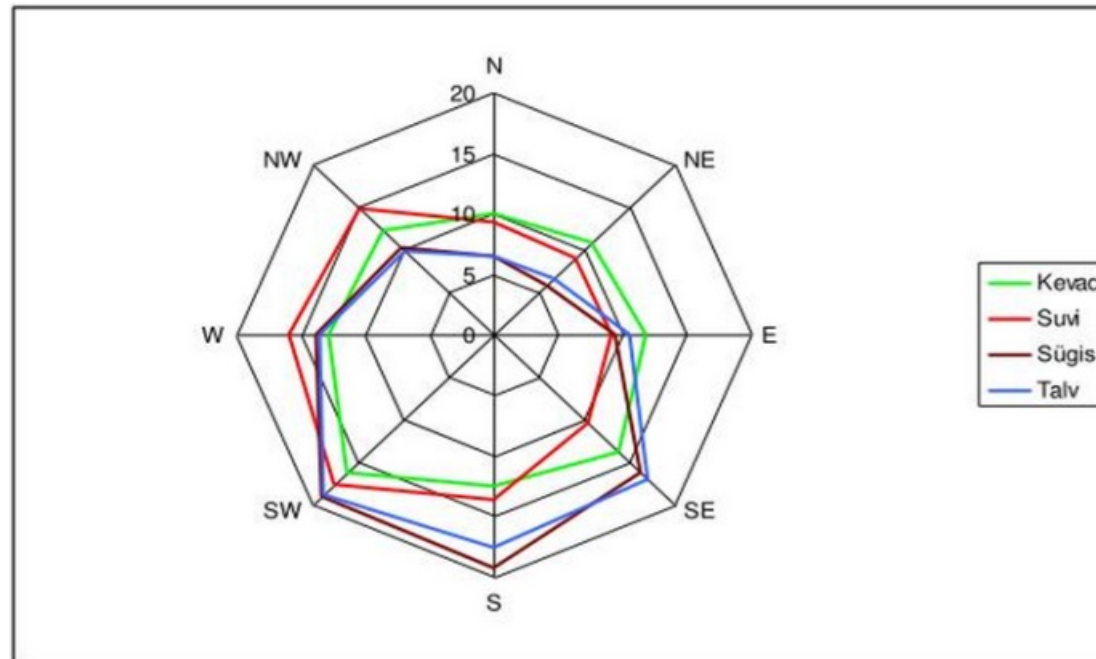
Viited õigusaktidele, juhendmaterjalidele ja kasutatud kirjandusele	<p>Atmosfääriõhu kaitse seadus ja selle rakendusaktid.</p> <p>Põhineb keskkonnaministri 23.10.2019 määrus nr 56 „Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis“ esitatud nõuetele ja vormile.</p> <p>Saasteainete (NH₃, CH₄ ja N₂O) heitkogused on arvutatud keskkonnaministri määrmuses nr 66 „Looma- ja linnukasvatusest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid“ esitatud eriheitel põhinevat meetodikat kasutades.</p> <p>Saasteainete väljutamise kiirus sõnnikuhoidlate pinnalt on esitatud hinnangulisena. Kuna saasteained väljuvad loomuliku protsessina, siis on kiirused väga väikesed. Minnesotas tehtud uuringute käigus kindlaks määratud saasteaine väljutamine toimus kiirusega 0,03 m³/s (0,33 m²-lt), mis teeb joonkiiruseks 0,09 m/s (0,03 m³/s / 0,33 m² = 0,09 m/s) (Odor Control Technology Evaluation: Geotextile Fabric Cover. Bicodo, J. R., Clanton, C. J).</p> <p>Õhukvaliteeti hinnatakse vastavalt keskkonnaministri määrusele nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord1“.</p> <p>Piir- ja sihtväärtuste arvestamisel on lähtutud keskkonnaministri määrusest nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispiirid1“.</p> <p>Saasteainete hajumisarvutused maapinnalähedases õhukihis tekkiva kvaliteedi taseme hindamiseks on teostatud arvutiprogrammiga Airviro.</p> <p>Hajumiskaartide koostamiseks kasutatakse ESRI ArcGIS programmi.</p>
---	---

Lähteandmed, mille alusel on esitatud tootmiskaht, kütusekulu ja muud andmed	Tarbja veisefarmi paikseteks heiteallikateks on laudad ja sõnnikuhoiud. Täpsemad andmed on toodud lähteandmete failis
Lähteandmete failid	Lisa 14: Ohusaaste_lahteandmed.xlsx

Käitise asukoha kirjeldus

Käitise asukoha kirjelduses esitatakse heiteallika(te) asukoha kirjeldus	Andmed on leitavad vormil 2.1
Käitise asukoha kaart sobivas, kuid mitte väiksemas kui 1:20 000 mõõtkavas	Lisa 15: Asukoha_k kaart.jpg
Heiteallikate asendiplaan või koordinaatidega skeem, kuid mitte väiksemas kui 1:5000 mõõtkavas	Lisa 16: Heiteallikad.jpg
Saasteainete hajumistingimusi mõjutavad olulised geograafilised ja tehnoogeensed objektid	Hajumist mõjutavaid geograafilisi ja tehnoogeenseid objekte ei ole.

Ilmastikutingimuste iseloomustus

Joonis 4 Sessoonsed tuuleroosid (1966-2004. a) Järvemaal (Türi meteoroloogiajaama andmed)⁷

Saasteainete heitkoguste määramise kirjeldus

Saasteainete heitkoguste mõõtmistulemused, mis on aluseks heitkoguste määramisel ja mõõtepunktide kirjeldus

Arvutusmetoodikad, mis on aluseks heitkoguste määramisel

Arvutusmeetod						
Saasteainete heitkoguste määramiseks kasutatav arvutusmeetod	Saasteainete heitkoguste määramiseks kasutatav määramismeetod	Iga välisõhku väljutatud saasteaine heitkoguse arvutuslik maksimaalväärtus				
		CAS kood	Nimetus	Heitkogus t/a	Heitkogus g/s	Ettepanekud heitkoguste seire korraldamiseks
Loomakasvatuse meetodika (riiklik)	Arvutusmeetod	7664-41-7	Ammoniaak	33.150	0.76	
		10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	0.090	0.036	
		74-82-8	Metaan	131.202	4.037	

Arvutuskäik iga saasteaine kohta juhul, kui kasutatakse arvutusmetoodikat

Saasteainete heitkoguste hindamisel lautadest ja sõnnikuhoidlatest kasutati keskkonnaministri 14.12.2016 määrusega nr 66 „Looma- ja linnukasvatusest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid“ (edaspidi määrus nr 66) kinnitatud hindamismetoodikat.

5.4.2. Söödas, piimas, juurdekasvus, lootes, munades ja väljaheites sisalduva lämmastiku mass

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.3. Karjatamine (veisekasvatuses karjatamise kasutamise korral)

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.4. Sea-, veise- ja linnukasvatusest välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused

Kas soovite kasutada salvestamisel automaatset saasteainete eeltäitmist ja heitkoguste arvutamist?	Jah
--	-----

Heiteallikas		Toodangu- või vanuserühm	Aasta-loomade või lindude arv	Söötmis-päevade arvu summa	Pidamisviis, sõnniku eemaldamise tehnoloogia	Karjatamis-tegur	Sõnniku tüüp	Sõnnikuhoidla tüüp	Lämmastiku mass väljaheites, kg	Välisõhku väljutatud saasteaine			
Heiteallikas (loomapidamis-hoone)	Sõnnikuhoidla									Hoone tüüp	CAS nr	Nimetus	Aastane heitkogus, tonni/a (täpsus vähemalt 0,0001)

Laut (L1) - HEIT0009387	Laguun (H1) - HEIT0009385	Veised - Lehmad (10000 kg)	514	365	Vabapidamine, skreepersaadmed, sõnnikueemaldus >3 korda päevas, vähene allapanu	1	Vedelsõnnik	Vedelsõnnikuhoidla, laguun, loomulik koorik	Loomapidamishoone	7664-41-7	Ammoniaak	5.9213
									Loomapidamishoone	74-82-8	Metaan	65.792
									Sõnnikuhoidla	7664-41-7	Ammoniaak	14.8146
									Sõnnikuhoidla	74-82-8	Metaan	10.794
									Sõnnikuhoidla	10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	0.079
Laut (L2) - HEIT0009388	Laguun (H1) - HEIT0009385	Veised - Lehmad (10000 kg)	270	365	Vabapidamine, skreepersaadmed, sõnnikueemaldus >3 korda päevas, vähene allapanu	1	Vedelsõnnik	Vedelsõnnikuhoidla, laguun, loomulik koorik	Loomapidamishoone	7664-41-7	Ammoniaak	3.1104
									Loomapidamishoone	74-82-8	Metaan	34.56
									Sõnnikuhoidla	7664-41-7	Ammoniaak	7.782
									Sõnnikuhoidla	74-82-8	Metaan	5.67
									Sõnnikuhoidla	10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	0.0415
Laut (L2) - HEIT0009388	Tahesõnnikuhoidla2 (H3)	Veised - Lehmad (5000 kg)	46	365	Vabapidamine, sügavallapanu	1	Sügavallapanusõnnik (v.a linnusõnnik)	Tahesõnnikuhoidla, loomulik koorik	Loomapidamishoone	7664-41-7	Ammoniaak	0.265
									Loomapidamishoone	74-82-8	Metaan	5.888
									Sõnnikuhoidla	7664-41-7	Ammoniaak	1.3258
									Sõnnikuhoidla	74-82-8	Metaan	0.138
									Sõnnikuhoidla	10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	0.0353
Laut (L2) - HEIT0009388	Tahesõnnikuhoidla3 (H4)	Veised - Lehmavikad	40	365	Vabapidamine, sügavallapanu	1	Sügavallapanusõnnik (v.a linnusõnnik)	Tahesõnnikuhoidla, loomulik koorik	Loomapidamishoone	7664-41-7	Ammoniaak	0.0684
									Loomapidamishoone	74-82-8	Metaan	2.12
									Sõnnikuhoidla	7664-41-7	Ammoniaak	0.5247
									Sõnnikuhoidla	74-82-8	Metaan	0.044
									Sõnnikuhoidla	10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	0.0137
Laut (L2) - HEIT0009388	Tahesõnnikuhoidla1 (H2) - HEIT0009386	Veised - Pullvasikad	60	365	Vabapidamine, sügavallapanu	1	Sügavallapanusõnnik (v.a linnusõnnik)	Tahesõnnikuhoidla, loomulik koorik	Loomapidamishoone	7664-41-7	Ammoniaak	0.0834
									Loomapidamishoone	74-82-8	Metaan	3.18
									Sõnnikuhoidla	7664-41-7	Ammoniaak	0.6397
									Sõnnikuhoidla	74-82-8	Metaan	0.066

										Sõnnikuhoidla	10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	0.0167
Laut (L2) - HEIT0009388	Laguun (H1) - HEIT0009385	Veised - Lehmmullikad	50	365	Vabapidamine, skreepeseadmed, sõnnikueemaldus >3 korda päevas, vähene allapanu	1	Vedelsõnnik	Vedelsõnnikuhoidla, laguun, loomulik koorik		Loomapidamishoone	7664-41-7	Ammoniaak	0.2179
										Loomapidamishoone	74-82-8	Metaan	2.65
										Sõnnikuhoidla	7664-41-7	Ammoniaak	0.5451
										Sõnnikuhoidla	74-82-8	Metaan	0.30
										Sõnnikuhoidla	10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	0.0029

5.4.5. Saasteainete püüdeseadmed ja heite vähendamise tehnoloogiaseadmed

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.6. Heiteallikate prognoositav tööaja dünaamika

Heiteallikas	Laut (L1) - HEIT0009387
Koormus	Täiskoormus E-P

Kuude tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Jaanuar	100
Veebruar	100
Märts	100
Aprill	100
Mai	100
Juuni	100
Juuli	100
August	100
September	100
Oktoober	100
November	100
Detsember	100

Päevade tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Kellaaeg	E - R	L	P
00 - 01	100	100	100

01 - 02	100	100	100
02 - 03	100	100	100
03 - 04	100	100	100
04 - 05	100	100	100
05 - 06	100	100	100
06 - 07	100	100	100
07 - 08	100	100	100
08 - 09	100	100	100
09 - 10	100	100	100
10 - 11	100	100	100
11 - 12	100	100	100
12 - 13	100	100	100
13 - 14	100	100	100
14 - 15	100	100	100
15 - 16	100	100	100
16 - 17	100	100	100
17 - 18	100	100	100
18 - 19	100	100	100
19 - 20	100	100	100
20 - 21	100	100	100
21 - 22	100	100	100
22 - 23	100	100	100
23 - 24	100	100	100

Heiteallikas	Laut (L2) - HEIT0009388
Koormus	Täiskoormus E-P

Kuude tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Jaanuar	100
Veebruar	100
Märts	100
Aprill	100
Mai	100
Juuni	100
Juuli	100
August	100

September	100
Oktoober	100
November	100
Detsember	100

Päevade tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Kellaaeg	E - R	L	P
00 - 01	100	100	100
01 - 02	100	100	100
02 - 03	100	100	100
03 - 04	100	100	100
04 - 05	100	100	100
05 - 06	100	100	100
06 - 07	100	100	100
07 - 08	100	100	100
08 - 09	100	100	100
09 - 10	100	100	100
10 - 11	100	100	100
11 - 12	100	100	100
12 - 13	100	100	100
13 - 14	100	100	100
14 - 15	100	100	100
15 - 16	100	100	100
16 - 17	100	100	100
17 - 18	100	100	100
18 - 19	100	100	100
19 - 20	100	100	100
20 - 21	100	100	100
21 - 22	100	100	100
22 - 23	100	100	100
23 - 24	100	100	100

Heiteallikas	Laguun (H1) - HEIT0009385
Koormus	Täiskoormus E-P

Kuude tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Jaanuar	100
Veebruar	100

Märts	100
Aprill	100
Mai	100
Juuni	100
Juuli	100
August	100
September	100
Oktoober	100
November	100
Detsember	100

Päevade tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Kellaeg	E - R	L	P
00 - 01	100	100	100
01 - 02	100	100	100
02 - 03	100	100	100
03 - 04	100	100	100
04 - 05	100	100	100
05 - 06	100	100	100
06 - 07	100	100	100
07 - 08	100	100	100
08 - 09	100	100	100
09 - 10	100	100	100
10 - 11	100	100	100
11 - 12	100	100	100
12 - 13	100	100	100
13 - 14	100	100	100
14 - 15	100	100	100
15 - 16	100	100	100
16 - 17	100	100	100
17 - 18	100	100	100
18 - 19	100	100	100
19 - 20	100	100	100
20 - 21	100	100	100
21 - 22	100	100	100
22 - 23	100	100	100
23 - 24	100	100	100

Heiteallikas	Tahesõnnikuhoidla1 (H2) - HEIT0009386
Koormus	Täiskoormus E-P

Kuude tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Jaanuar	100
Veebruar	100
Märts	100
Aprill	100
Mai	100
Juuni	100
Juuli	100
August	100
September	100
Oktoober	100
November	100
Detsember	100

Päevade tööaja dünaamika protsentides hetkelisest heitkogusest

Kellaaeg	E - R	L	P
00 - 01	100	100	100
01 - 02	100	100	100
02 - 03	100	100	100
03 - 04	100	100	100
04 - 05	100	100	100
05 - 06	100	100	100
06 - 07	100	100	100
07 - 08	100	100	100
08 - 09	100	100	100
09 - 10	100	100	100
10 - 11	100	100	100
11 - 12	100	100	100
12 - 13	100	100	100
13 - 14	100	100	100
14 - 15	100	100	100
15 - 16	100	100	100

16 - 17	100	100	100
17 - 18	100	100	100
18 - 19	100	100	100
19 - 20	100	100	100
20 - 21	100	100	100
21 - 22	100	100	100
22 - 23	100	100	100
23 - 24	100	100	100

5.4.7. Kütuse ning jäätmete või koospõletamisel välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.7.1. Keskmise võimsusega põletusseadme heite piirväärtused

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.8. Lahusteid sisaldavate kemikaalide kasutamine tegevusalade kaupa ja välisõhku väljutatud LOÜde heitkogused

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.9. Lahustite kasutamisel välisõhku väljutatud LOÜde summaarsed heitkogused tegevusalade kaupa

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.10. Muudest tegevustest välisõhku väljutatud saasteainete heitkogused

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.11. Tehnoloogilised äkkheited

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.12. Välisõhus leviv müra

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.13. Ühel tootmisterritooriumil ja sellest väljaspool paiknevate heiteallikate koosmõju

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.14. Saasteainete heitkoguste, lõhna, müra ja õhukvaliteedi seire

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.15. Lõhnaaine võimaliku esinemise hinnang

<p>Lõhnaaine võimaliku esinemise hinnang</p>	<p>Lõhna allikas: Laudad, sõnnikuhoidlad Nr plaanil või kaardil: L1,L2,H1,H2,H3,H4 Lõhnaaine või ainete segu: Lõhnaühendid, ammoniaak Kasutatud määramismeetodid: lõhnaainete esinemise hinnang Määramise teostaja: Marek Bamberg Määramise tulemused (lõhna esinemissagedus ja tugevus): Vt ptk 7 Lõhna vähendamise tegevuskava olemasolu või vajaduse põhjendus: Skreeperseadmete ja mobiilsete seadmete kasutamine laudas, loomapidamishoone inventari ja konstruktsioonide regulaarne puhastamine. Sõnnikuhoidlad on kaetud kattega (koorik), vedelsõnniku segamine hoidlas vaid enne hoidla tühjendamist, laotamiseks sobiva ilma valimine.</p> <p>Lõhnaaine esinemise hindamine: Käitise tegevusega võib kaasneda võimalike lõhnaainete esinemine ning eeldatavalt võib halvima võimaliku olukorra puhul vastuvõtja juures toimuda lõhnaaine häiringutaseme ületamine. Manusena lõhnaanalüüs.</p>
<p>Manused</p>	<p>Lisa 17: vastuskiri_kea_kirja_p_3_lohna_eriheited.docx Lisa 18: mao_py_tarbija_farm_lohna_hinnang_24004912_18042024.asice</p>

5.4.16. Õhukvaliteedi taseme määramise kirjeldus

Vorm ei ole asjakohane.

5.4.17. Järeldused ja ettepanekud

<p>Välisõhku väljutatavate saasteainete otsesel mõõtmisel või arvutuslikult saadud õhukvaliteedi taseme maksimaalväärtuste vastavus atmosfääriõhu kaitse seaduse § 47 alusel kehtestatud saasteainete õhukvaliteedi piirväärtustele väljaspool tootmisterritooriumi ja käitist ümbritsevas piirkonnas olevate elumajade juures.</p>	<p>Käitise igapäevane töö ei eelda lõhnaainete häiriva taseme teket lõhnatundlike objektide juures. Lõhnaühendid võivad paratamatult tekkida sõnniku väljaveol ja laotamisel, suuremal määral vedelsõnniku puhul. Kavandatud vedelsõnniku laotamisel kasutatavad tehnoloogiad vastavad PVT nõuetele. Lõhnaainetele on kehtestatud piirväärtus, mis on seotud lõhnaainete ajalise esinemisprotsendiga aasta lõikes, milleks on 15 % aasta tundidest. See tähendab, et kui lõhnaaineid esineb aastas alla 15% aasta kogu tundidest, siis seda ei loeta häirivaks. Nõuetele ja astronoomilise tunni vahe on selles, et üks lõhnatund on teoreetiline suurus, mille juures eeldatakse, et kui välimõõtmisel tehti kindlaks, et lõhn esines mõõtepunktis 3 x 10 minutilise perioodi jooksul rohkem kui 50% ajast, siis loetakse see lõhnatunniks. Enamus lõhna komponentidest pärinevad anaeroobse lagunemise protsessidest, mis on eeskätt seotud vedelsõnniku käitlemisega. Õigel tahesõnniku käitlemisel tekib lõhnaaineid vähem. Siiski ka õigesti ehitatud ja kasutatavad vedelsõnnikuhoidlad põhjustavad suhteliselt tagasihoidlikku lõhna taset. Probleemaatiliseks kujuneb olukord kevadeti kui toimuvad sagedased temperatuuri muutused, mis kõigutavad mikrobioloogilist tasakaalu ja LOÜ-de kõrge sisaldus hoidlas. Arvestades, et laguuni tühjendamine toimub keskmiselt kaks korda aastas ning arvestades tuuleroosi kevadeti ning sügiseti, kui laguuni tühjendamine toimub ei ole kindlasti lõhna vastuvõtja alal enam kui 15% aasta tundidest lõhn üle häiriva taseme.</p>
<p>Müra esinemise hinnang atmosfääriõhu kaitse seaduse § 56 lõike 4 alusel kehtestatud välisõhus leviva müra normtasemetele vastavuse kohta</p>	<p>Käitises teevad kõige enam müra käitist teenindavad masinad (enamasti traktorid). Traktorid mida kasutatakse on tänapäevased, ei ole ümber ehitatud müraarikkamateks ning vastavad tänavatel ja teedel sõitmise nõuetele. Seega ei saa nad ka käitise territooriumil tekitada suuremat müra kui tänavatel lubatud.</p>
<p>Heiteallikad ja saasteained, mille osakaal on välisõhu saastatuse tekitamises suurim</p>	<p>Metaan ja ammoniaak</p>
<p>Ettepanekud õhusaastelooga kehtestatavate saasteainete heitkoguste kohta ning rakendatavate saasteainete heite, müra ning lõhnaaine esinemise vähendamise meetmete kohta</p>	<p>Lõhnaainete vähendamiseks oleks vaja investeerida sõnnikuhoidlate ning laguunude katmisesse. Siiski, kuna investeeringud peaksid olema väga suured, ei ole seni olnud selleks võimekust.</p>

Ettepanekud välisõhku väljutatavate saasteainete heitkoguste, lõhna, müra ja õhukvaliteedi omaseireks ning seirejaama asukohaks	Õhukvaliteedi seiret oleks mõistlik teha just vastuvõtja ehk Tarbja küla elumajade piirkonnas. Seirata oleks vaja eeskätt lõhnaaineid
Ettepanekud saasteainete heitkoguste vähendamiseks ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemise korral	Saasteainete heitkoguste vähendamiseks ebasoodsate ilmaolude korral on tööde teostamise jälgimine. Halbade ilmastikuolude korral sõnniku ja vedelsõnniku segamist vältida.
Informatsioon tegevusega kaasnedes võiva muu keskkonnanähtingu kohta keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 3 tähenduses. St et ehk lisaks sellele, et tegevusega võib avalduda ebasoodne mõju eelkõige välisõhule, tuleb LHK projektis märkida (kui asjakohane) muud keskkonnanähtingud, mis võivad konkreetse tegevuse tagajärjel tekkida. Näiteks ebasoodne mõju inimese varale või kultuuripärandile.	Kuna käitis on tegutsenud antud asukohas aastakümneid siis ebasoodne mõju ei ole kindlasti kasvanud alates ajast mil inimeste vara on antud piirkonda soetatud.
Muud heite vähendamise meetmed	

5.4.18. Lisad

LHK projekti täiendavad andmed	<p>Mudeldatud hajuvusarvutused ei ole enam nõutavad. KMH projekt samuti hõlmab hajuvusarvutusi ja kaarte.</p> <p>Käitise igapäevane töö ei eelda lõhnaainete häiriva taseme teket lõhnatundlike objektide juures. Lõhnanähtingud võivad paratamatult tekkida sõnniku väljaveol ja laotamisel, suuremal määral vedelsõnniku puhul. Kavandatud vedelsõnniku laotamisel kasutatavad tehnoloogiad vastavad PVT nõuetele Lõhnaainetele on kehtestatud piirväärtus, mis on seotud lõhnaainete ajalise esinemisprotsendiga aasta lõikes, milleks on 15 % aasta tundidest. See tähendab, et kui lõhnaaineid esineb aastas alla 15% aasta kogu tundidest, siis seda ei loeta häirivaks. Nõ lõhnatunni ja astronoomilise tunni vahe on selles, et üks lõhnatund on teoreetiline suurus, mille juures eeldatakse, et kui välimõõtmistel tehti kindlaks, et lõhn esines mõõtepunktis 3 x 10 minutilise perioodi jooksul rohkem kui 50% ajast, siis loetakse see lõhnatunniks. Enamus lõhna komponentidest pärinevad anaeroobse lagundamise protsessidest, mis on eeskätt seotud vedelsõnniku käitlemisega. Õigel tahesõnniku käitlemisel tekib lõhnaaineid vähem. Siiski ka õigesti ehitatud ja kasutatavad vedelsõnnikuhoidlad põhjustavad suhteliselt tagasihoidlikku lõhna taset. Probleemaatiliseks kujuneb olukord kevadeti kui toimuvad sagedased temperatuuri muutused, mis kõigutavad mikrobioloogilist tasakaalu ja LOÜ-de kõrge sisaldus hoidlas. Arvestades, et laguuni tühjendamine toimub keskmiselt kaks korda aastas ning arvestades tuuleroosi kevadeti ning sügiseti, kui laguuni tühjendamine toimub ei ole kindlasti lõhna vastuvõtja alal enam kui 15% aasta tundidest lõhn üle häiriva taseme.</p>
--------------------------------	---

5.5. Heiteallikad ning saasteainete aasta ja hetkelised heitkogused heiteallikate kaupa

Heiteallikas	Välisõhku väljutatud saasteaine							Äkkheite keskmine prognoositav kontsentratsioon, mg/Nm ³	Kanda vormile 5.6
	CAS nr	Nimetus	Heite liik	Heitkogus					
				Hetkeline Kogus	Möötühik	Aastas Kogus	Möötühik		
Laut (L2) - HEIT0009388	7664-41-7	Ammoniaak	Tavaheide	0.01	g/s	3.722	t		Jah
	74-82-8	Metaan	Tavaheide	1.435	g/s	48.398	t		Jah
Tahesõnnikuhoidla1 (H2) - HEIT0009386	7664-41-7	Ammoniaak	Tavaheide	0	g/s	0.64	t		Jah
	74-82-8	Metaan	Tavaheide	0.005	g/s	0.066	t		Jah
	10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	Tavaheide	0.001	g/s	0.017	t		Jah
Laut (L1) - HEIT0009387	7664-41-7	Ammoniaak	Tavaheide	0.017	g/s	5.921	t		Jah
	74-82-8	Metaan	Tavaheide	2.086	g/s	65.792	t		Jah
Laguun (H1) - HEIT0009385	7664-41-7	Ammoniaak	Tavaheide	0.701	g/s	23.026	t		Jah
	74-82-8	Metaan	Tavaheide	0.528	g/s	16.68	t		Jah
	10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	Tavaheide	0.035	g/s	0.123	t		Jah
Tahesõnnik3uhoidla (H4)	7664-41-7	Ammoniaak	Tavaheide	0	g/s	0.525	t		Jah
	74-82-8	Metaan	Tavaheide	0.005	g/s	0.044	t		Jah
	10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	Tavaheide	0.001	g/s	0.014	t		Jah
Tahesõnnikuhoidla2 (H3)	7664-41-7	Ammoniaak	Tavaheide	0	g/s	1.441	t		Jah
	74-82-8	Metaan	Tavaheide	0.005	g/s	0.15	t		Jah
	10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	Tavaheide	0.001	g/s	0.038	t		Jah

Põhjus andmete edasi mitteandmise kohta tabelisse 5.6	Andmete automaatsel laadimisel teistelt vormidelt ei täitnud programm heiteainete hetkelisi kogused. Need lahtrid olid tühjad ning seetõttu on need käsitsi lisatud.
---	--

RM on raskmetall. Raskmetallid on järgmised metallid ja poolmetallid ning nende ühendid: plii (Pb), kaadmium (Cd), elavhõbe (Hg), arseen (As), kroom (Cr), vask (Cu), nikkel (Ni), seleen (Se), tsink (Zn), koobalt (Co), vanaadium (V), tallium (Tl), mangaan (Mn), molübdeen (Mo), tina (Sn), baarium (Ba), berüllium (Be), uraan (U).

POSid on püsivad orgaanilised saasteained, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta lisas 1 nimetatud ained ja benso(a)pireen, benso(b)fluoranteen, benso(k)fluoranteen ning indeno(1,2,3-cd)pireen.

PCDDd/PCDFd on polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid.

5.6. Välisõhku väljutatavate saasteainete loetelu ja nende taotletavad heitkogused aastas

CAS nr	Nimetus	Heitkogus aastas	
		Kogus	Möötühik
10024-97-2(p)	Dilämmastikoksiid (põllumajandus)	0.192	t
74-82-8	Metaan	131.13	t
7664-41-7	Ammoniaak	35.275	t

6. Eriosa - Maapõu

6.1. Maavara kaevandamine

Ei ole asjakohane

6.2. Graafilised lisad ja lisadokumendid

7. Teave keskkonnamõju hindamise eelhindangu andmiseks

Tegevuse täpsustus, füüsilised näitajad ning asjakohasel juhul lammutustööde kirjeldus	
Tegevuse asukoha ja eeldatava mõjuala kirjeldus	
Tegevusega oluliselt mõjutatavate keskkonnaelementide kirjeldus	
Teave kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta	
Kavandatava tegevuse erisused ja meetmed	
Muu eelhindangu info	Lisa 19: Tarbja_lupsifarmi_KMH_aruanne_lisadeta__1_.docx

8. Taotluse lisad

Nimetus	Manus
Kavandatava tehnoloogia, meetodite ja meetmete alternatiivide lühikirjeldus, sh mittetehniline kokkuvõte	Lisa 20: Lisa_kokkuvote.png
Dokumendid, mis tõendavad käitise asukoha maatüki õiguspärasust või muud õiguslikku alust tegutseda käitise asukohas loa alusel	Lisa 21: Kinnisturaamatu_valjavote__1_.pdf
Käitise asukoha kaart manustena	Lisa 22: Asendiplaan__1_.docx